



Napredek na pogajanjih o predlogu zakona o delovnih razmerjih

Kot nam je povedal Dušan Semolič, je po pogajanjih ta teden usklajenih več kot 200 členov, pa tudi pri večini od še 30 neusklajenih členov razlike v stališčih niso nepremostljive. Z rezultati pogajanj naj bi bili najbolj nezadovoljni predstavniki gospodarske zbornice. Več o neusklajenih členih in kompromisih pišemo na 3. strani našega glasila. Tu navajamo le nekaj vprašanj, o katerih se bodo socialni partnerji še pogajali v prihodnjih dveh tednih. Po 24. oktobru, ko se bo sestal ekonomsko-socialni svet, bo vajeti pri tem zakonu prevzela vladajoča koalicija.

Nerešeni so dodatki k plačam (na delovno

dobro, za pogoje dela ...), regressi in nadomestila. Delodajalci z nekaj zadržki podpirajo uvrstitev teh pravic delavcev v zakon, odločno pa nasprotujejo, da bi bila v njem zapisana tudi njihova višina, še posebej takšna, kot jo zahtevajo sindikati.

Drugi najtrši oreh so pogoji za delo sindikata v podjetjih in širše. Če je država za gospodarsko zbornico uredila obvezno članstvo in plačevanje članarine, bo verjetno morala odrediti, da so delodajalci dolžni sindikatom za njihove člane oddeljevati in nakazovati članarino.

Neusklajena je tudi višina odpravnin. De-

lodajalci so pripravljeni odpuščenim delavcem plačati precej manj, kot zahtevajo sindikati. Predlagajo, da bi odpravnina odpuščenim delavcem, ki imajo pri delodajalcu manj kot pet let delovne dobe, znašala petino povprečne plače za vsako leto dela. Sindikati pa predlagajo, naj bi odpravnina za odpuščene delavce, ki imajo pri delodajalcu do 15 let delovne dobe, znašala tretjino povprečne plače za vsako leto dela.

F. K.

Albert Vodovnik:

Po čigavem scenariju?

Predsednika SKEI smo vprašali, kako ocenjuje nedavno konferenco industrijskih sindikatov v Celju in kakšne bodo prihodnje aktivnosti. Odgovoril je:

“Položaj industrijskih delavcev v Sloveniji ni rožnat. Zato je nujno, da se industrijski sindikati med sabo tesno povežemo, saj bomo samo tako močnejši.

Velik problem vidim v tem, da Slovenija nima industrijske politike. Razprave o razvoju se vrtijo zlasti okoli kmetijstva, čeprav industrija ustvarja 45 odstotkov bruto domačega proizvoda in 80 odstotkov slovenskega izvoza.

V takšnih razmerah je združevanje industrijskih sindikatov nujno. Pravzaprav tega povezovanja nismo pogruntali mi, pač pa so nas k temu prisilile razmere. Tudi podjetja iz različnih panog se združujejo zaradi proizvodnje skupnih izdelkov. V proizvodnji avtomobilov se denimo združujejo podjetja iz domala vseh industrijskih panog, od kovinskih in kemičnih do tekstilnih. Avtomobilska industrija pa potrebuje tudi energijo. Tem trendom združevanja v industriji moramo nujno slediti tudi v industrijskih sindikatih, saj bomo samo tako dovolj močan partner v pogajanjih z delodajalci.

Konferenca v Celju, na kateri smo industrijski sindikati podpisali sporazum o medsebojnem sodelovanju in skupnem delovanju, je bila izjemno pomembna. Delodajalci in vlada morajo na nas odslej zelo resno računati. Če ne bodo prisluhnili našim zahtevam, bodo dogodki po 15. oktobru tekli naprej po našem scenariju. Zavedati se morajo, da to ni hec, zato morajo naše zahteve obravnavati skrajno resno!”

Mnenja zaupnikov in funkcionarjev SKEI o konferenci v Celju in aktivnostih po njej objavljamo na 8. in 9. strani.

Izhodiščne plače v gostinstvu večje za tri odstotke

Predstavniki socialnih partnerjev so to sredo podpisali aneks k tarifni prilogi kolektivne pogodbe za gostinstvo in turizem. Nova izhodiščna plača za prvi tarifni razred je 69.959

tolarjev, za deveti tarifni razred pa 209.876 tolarjev. Po besedah vodje sindikalne pogajalske skupina Pavla Vrhovnika je treba k izhodiščem prišteti v povprečju še 25 do 30 odstotkov dodatkov.

Ob svečanem podpisu je Karmen Leban, sekretarka SGiT, dejala, da je dosežen le začasni cilj, saj sta se obe strani dogovorili za temeljito strokovno analizo izplačanih plač, ki naj bi omogočila nova pogajanja. Predsednik združenja za gostinstvo in turizem pri GZS Danilo Daneu pa je menil, da je do podpisa aneksa prišlo zaradi strpnosti partnerjev, ki bo potrebna tudi pri nadaljevanju pogajanj. Poudaril je tudi, da dobiček lahko ustvarjajo zlasti zadovoljni delavci.



Aneks so podpisali (od leve): Anton Kambič (Konfederacija 90), Iztok Bratož (SGiT), Danilo Daneu (Združenje za gostinstvo in turizem pri GZS) in Vitko Roš (Združenje delodajalcev Slovenije).

Usklajevanje predloga zakona o delovnih razmerjih napreduje

Odprta so zlasti interesna vprašanja

Predstavniki socialnih partnerjev so v prejšnjem in tem tednu večkrat sedli za pogajalsko mizo. Zadnji takšen sestanek bo 17. oktobra, teden dni kasneje naj bi piko na i dal še ekonomsko-socialni svet. Kakšni so rezultati usklajevanj in tudi pričakovanja, je za naše glasilo povedal Dušan Semolič. Objavljamo v (okvirju) tudi povzetek iz izjave ministra Vlada Dimovskega, ki pogajanja zelo potrpežljivo vodi.

Dušan Semolič je o rezultatih pogajanj povedal:

Mnoge rešitve v predlogu zakona so uresničljive le na podlagi socialnega partnerstva med delodajalci in sindikati, ki se bodo pogajali in sklepali kolektivne pogodbe dejavnosti. Pomembno postaja tudi članstvo v sindikatu, saj bodo nekaterih pravic deležni le člani. Tako bo denimo delodajalec dolžan obveščati sindikat le o postopkih zoper njegove člane.

Razprava o tem, kdo je mali delodajalec, smo zaključili, čeprav so bila stališča dolgo časa zelo različna. Sedaj naj bi veljalo, da je mali delodajalec tisti, ki zaposluje deset ali manj delavcev.

S kolektivno pogodbo se načelno lahko določijo le za delavce ugodnejše pravice, kot so zapisane v zakonu. Izjeme bodo lahko določene v zakonih in kolektivnih pogodbah nekaterih dejavnosti. Takšna izjema bo veljala za male delodajalce, ki bodo pogodbe za določen čas lahko sklepali brez omejitev. Vendar se morajo o tem dogovoriti s sindikatom in to zapisati v kolektivno pogodbo dejavnosti.

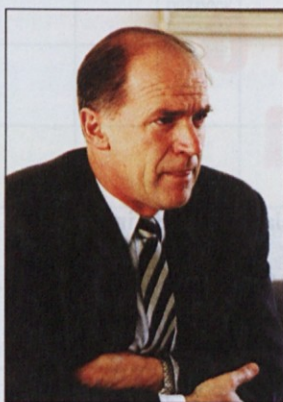
Odprto pa je še vprašanje trajanja pogodb o zaposlitvi za določen čas. Delodajalci zahtevajo najmanj tri leta, mi se strinjamo z dvema letoma. Izjeme bodo denimo tujci, ki delajo z delovnimi dovoljenji, ta pa so tudi za določen čas. Izjema bodo tudi poslovodne osebe in tisti z individualnimi pogodbami. Minister je menil, da bi se pri tem lahko dogovorili za največ tri leta, saj v praksi podaljševanje pogodb sedaj sploh ni omejeno.

Neusklajeni so tudi odpovedni roki za odpoved iz poslovnih razlogov ali zaradi nesposobnosti. Sindikati menimo, da naj bo rok v obeh primerih enak. Izjemo za male delodajalce bi lahko določala kolektivna pogodba dejavnosti.

Neusklajeni so pogledi na uvajanje nadurnega dela. Sindikati smo proti temu, da bi to bilo predmet kolektivnih pogodb v podjetjih.

Definicija, kaj je sindikat pri delodajalcu, še ni dogovorjena. Zadnji za ZSSS sprejemljiv predlog je, da bi bil to sindikat, ki ima status pravne osebe (to je lahko tudi zunanji sindikat, ki ima pri delodajalcu le člane). Odprto je tudi vprašanje, kolikšen del zaposlenih mora biti vanj včlanjen (deset ali petnajst odstotkov).

Vsebina pogodbe o zaposlitvi je v veliki meri usklajena. Delodajalci se trmasto upirajo,



Dušan Semolič:
„Položaj sindikata v podjetju je lakmusov papir socialnega partnerstva.“

da bi v njej bi zapisan tudi plačilni dan. Sindikati mislimo, da je to ključna točka in mogoče bomo pri tem uspeli (Danilo Vedlin je tu utemeljeno zelo zatežil).

Dolgo smo se prepirali tudi o formulaciji, da je delodajalec delavcu dolžan zagotavljati tudi delo. Sedaj kaže, da bomo tudi pri tem uspeli.

Pri redni odpovedi iz krivdnih razlogov smo v zakon vnesli formulacijo, da mora delodajalec delavca pisno opozoriti na izpolnjevanje obveznosti in napovedati možnost odpovedi, če bo ponovno kršil dolžnosti. Delodajalec mora delavcu pred odpovedjo omogočiti tudi zagovor. Neustrezno vedenje pa ni več razlog za redno odpoved.

Sindikati smo si prizadevali za večjo zaščito starejših delavcev in invalidov, delodajalci pa temu še nasprotujejo. Neusklajen je tudi njihov predlog, da bi delavcu, ki ne sprejme predloga delodajalca za opravljanje drugega dela, ne pripadala odpravnina. Sedaj je obveljalo, da delodajalci ne bodo smeli odpustiti starejšega delavca, ki še ne izpolnjuje minimalnih pogojev za upokojeitev, ali jih ne bo mogel doseči na zavodu.

Članstvo v sindikatu ali sodelovanje v sindikalnih aktivnostih izven delovnega časa ali med njim v dogovoru z delodajalcem ne more biti razlog za odpust delavca. O tej rešitvi pa med sindikalisti mnenja še niso povsem enotna. Nekateri menijo, da se v zaostrenih razmerah z delodajalcem v podjetju o sindikalnih aktivnostih ne bo mogoče dogovoriti.

Pri odpovedi iz poslovnih razlogov naj bi minimalni odpovedni bil 30 dni, največ pa 150 dni, odvisno od delovne dobe. Delodajalci že-

lijo, da bi bil rok v krivdnih primerih krajši. Možna rešitev je uvedba suspenza.

Izplačevanje odpravnine v primeru prisilne poravnave je neusklajeno. Predlog, da bi se prisilni upravitelj lahko s sindikatom sporazumel, da odpravnin ne bi bilo, za sindikate ni sprejemljiv. Odpravnine so namreč individualna pravica in sindikat se jim v imenu delavcev, ki naj bi odšli, in v korist tistih, ki ostajajo, ne more odpovedati. Neusklajen je tudi predlog delodajalcev, da bi bila odpravnina določena v neto znesku. Seveda ni usklajena tudi višina odpravnin, na katero so delodajalci zelo občutljivi in pri pogajalcih lobirajo celo posamezne tovarne.

Rešitvi, da bi za odmor med delom delavci prejeli plačilo, kot da bi delali, delodajalci še nasprotujejo. Dogovorjeno pa je, da bodo različni dodatki (za delovno dobo, pogoje dela ...) zapisani v zakonu, njihova višina pa bo predmet kolektivnih pogajanj. Pri tem so možni različni kompromisi, naprimer ta, da bi dodatek za celotno delovno dobo veljal le za že zaposlene, za novozaposlene pa ne. Pri tej zahtevi delodajalci prihajajo v nasprotje sami s seboj, saj v razpisih pogosto zahtevajo delovne izkušnje. In če jih zahtevajo, so jih dolžni tudi plačati.

Regres za letni dopust naj bi bil najmanj minimalna plača, vendar sindikalisti še naprej predlagajo najmanj 70 odstotkov povprečne plače.

Dimovski: Več pravic in več prožnosti

(Iz izjave ministra za delo na tiskovni konferenci 9. oktobra)

Na pogajanjih smo dosegli velik napredek. Predlog zakona bo kmalu pripravljen za obravnavo na vladi, nato bo šel v parlamentarno proceduro. Tudi pri še neusklajenih členih ni vse odprto. Največje razlike so pri interesnih vprašanjih: odpravninah, dodatkih...

Zakon bo nekatere pravice delavcev izboljšal in jih ustrezno zaščiten, hkrati pa bo delodajalcem omogočil več fleksibilnosti (možnost odpovedi iz utemeljenih razlogov).

Ker želimo, da je zakon evropsko naravnano, je vanj vgrajenih kar 15 direktiv in več konvencij. Zakon je skladen z evropskim, ne pa z ameriškim pojmovanjem trga dela. Ta zakon bo skupaj z zakonom o varstvu in zdravju pri delu na novo uredil odnose med delavci in delodajalci. To, da v zakon vgrajujemo toliko pravic, je povezano z željo sindikatov, da se pravice delavcev ne zmanjšajo in da so ustrezno zaščiteni. Za sklenitev kolektivnih pogodb dejavnosti ali podjetij bo potreben dvostranski dogovor.

Tiskovna konferenca vodstva ZSSS o novem modelu plačne politike

Model je dokaz, da je dogovor z delodajalci mogoč

Kot je uvodoma povedal Dušan Semolič, sta strokovni skupini delodajalcev in Svobodnih sindikatov uskladili skupen model nove plačne politike. Obe strani sta pred tem spoznali, da ni smiselno, da bi vsaka izdelala svoj lastni model. Višina z zakonom določene minimalne plače, ki je višja od izhodiščnih plač v prvih štirih tarifnih razredih, je med temeljnimi razlogi, zaradi katerih je plačno politiko potrebno določiti na novo. Razlogov za spremembe je še nič koliko, še posebej nerazumljivost sedanjega sistema, temelječega na količnikih. Razveseljivo je tudi to, da nekatere pogajalske skupine za nove kolektivne pogodbe dejavnosti že upoštevajo novi model.

Kot je povedal Brane Mišič, je sedanji plačni model v gospodarstvu preveč kompliciran, saj temelji predvsem na količnikih in iz njih preračunanih izhodiščnih plačah. Po sedanjem sistemu plač v eni tarifni skupini ni mogoče povečati, ker je načelno treba hkrati povečati vse izhodiščne plače. Pri določanju plačne politike je preveč poudarjen makroekonomski položaj in konkurenčnost gospodarstva, socialni in motivacijski pomen plač pa sta na stranskem tiru.

Skupni model po Mišičevih besedah kaže, da se delodajalci in delojemalci ne glede na različne interese lahko dogovorijo o skupni politiki. Pogoj za to pa je strokovni pristop in pogovor na podlagi stvarnih argumentov.

V predelovalnih dejavnostih se je bistveno povečalo število delavcev, ki prejema manj kot povprečno plačo. Leta 1994 je bilo takšnih 60 odstotkov, marca letos pa že 78 odstotkov.

Razmerje med 10 odstotki najslabše plačanih in 10 odstotki najbolj plačanih delavcev je bilo leta 1991 1 : 3,06, sedaj pa je kar 1 : 3,40. Takšne razlike povzročajo nesprejemljive socialne razlike, meni Mišič.

Ob uveljavitvi minimalne plače aprila 1995 je najnižja plača znašala 93 odstotkov minimalne plače. Minimalna plača je bila višja le od izhodiščne plače za prvi tarifni razred. Po najnovejših podatkih pa znaša izhodiščna plača za prvi tarifni razred le še 67 odstotkov minimalne plače, minimalna plača presega izhodiščne plače do četrtega tarifnega razreda. Narobe je po Mišičevih besedah tudi to, da se izhodiščne plače usklajujejo le z rastjo življenjskih stroškov in niso povezane z rezul-



Brane Mišič:
„Količnike je treba odpraviti.“

tati dela in poslovanja. Rast plač bi morala slediti rasti družbene produktivnosti, rasti domačega bruto proizvoda in dodane vrednosti. Večina delodajalcev ne izplačuje plač iz naslova uspešnosti poslovanja (profit sharing). Razmerje med najnižjo in najvišjo osnovno plačo je med najvišjimi v Evropi.

Izhodišča novega modela plačne politike so po Mišičevih besedah tale:

- kolektivne pogodbe dejavnosti so temelj plačne politike;
- v kolektivnih pogodbah dejavnosti se ukinajo količniki kot obvezna podlaga za določanje plač;
- določijo se znesek osnovne plače v tolarjih (cene dela) po posameznih tarifnih skupinah;
- rast osnovnih plač se veže na rast družbene produktivnosti dela, produktivnosti v dejavnosti ali dodane vrednosti;

Delodajalci predlagaj naj bo dovoljeno največ 240 nadur (dosedaj je po zakonu 180), sindikati pa zagovarjamo le 120. Minister je predlagal kompromisno rešitev – največ 150, 200 pa, če to dovoli inšpektor za delo.

Odprija je še obveznost delodajalcev do obveščanja sindikata o zadevah, pomembnih za ekonomski in socialni položaj članov. Delodajalci so proti temu, da bi obračunavali in nakazovali sindikalno članarino. Vendar so med njimi glede tega razlike, veliki bi to sprejeli, mali pa so odločno proti. Te določbe so lak-

– uveljavi se evropska formula usklajevanja plač (rast plač = rast inflacije + rast družbene produktivnosti dela);

– doseganje norm je element vodenja proizvodnje in ni osnova plačne politike. Mesečna osnovna plača ali urna postavka, izračunana iz 174 ur, se določi v fiksnem znesku. Osnovne plače ni mogoče zniževati;

– o delu plač iz naslova uspešnosti se sindikati v družbah pogajajo z upravami (njihov smisel je izboljšati motiviranje delavcev);

– nov sistem plač se uveljavlja postopno in s kolektivnimi pogodbami med socialnimi partnerji;

– osnovne plače se bodo povečevale v enakih absolutnih zneskih in ne proporcionalno.

Sindikati se v pogovorih z delodajalci (predvsem Gospodarsko zbornico Slovenije, ki ima z zakonom določeno članstvo in tudi članarino) po Mišičevih besedah stalno srečujejo z odgovori, da so stroški dela previsoki, da bodo podjetja propadla itd. Podatki o stroških dela v evropskih državah pa kažejo, da so države z največjimi stroški dela tudi najbolj konkurenčne. Graditi razvoj na nizkih stroških dela pomeni odmik od uveljavljanja znanja, razvoja tehnologije in inovativnosti. Za znižanje stroškov dela je potrebno manj domišljije kot za osvojitve novih izdelkov in novih tržnih deležev. Za gospodarstvo je znižanje stroškov pomembno, vendar ne najpomembnejše in edino merilo. Strokovnjaki opozarjajo, da vodstva naših podjetij možnost preživetja ne iščejo z mobilizacijo človeških virov. O problemih nizkih plač je nobelovec Samuelson v učbeniku ekonomike povedal, da so mnogi delodajalci odkrili, da so nizke plače slaba stvar celo iz krutega, izključno denarnega stališča. Podjetje zaradi nizkih plač dejansko izgublja, ko iz delavskih plač izceja zadnje dolarje. ZSSS ne pristaja na stalne in že izpete odgovore nekaterih delodajalcev, da so plače delavcev glavni vzrok nekonkurenčnosti. Če bodo delodajalci še naprej zavračali spremembe na plačnem področju, bo ZSSS problem prek Evropske konfederacije sindikatov internacionalizirala. Za doseg legitimnih pravic in trdnih osnov za pravičnejšo politiko plač bodo po Mišičevih besedah Svobodni sindikati uporabili vse oblike sindikalnega boja.

Franček Kavčič

Neusklajeno je tudi plačevanje bolniškega nadomestila. Sindikati zahtevajo, da delodajalci še naprej plačujejo prvih 30 dni, minister predlaga 25 dni, delodajalci pa le deset dni.

Na predlog našega odbora za enake možnosti smo dosegli, da bodo posebnega varstva deležne ženske pri 51 letih. Prej je bilo tako za moške kot za ženske posebno varstvo določeno pri 55 letih. Seveda pa se bo skladno s prehodnim obdobjem za doseg pogojev za upokožitev žensk ta starost postopno povečevala, vse do leta 2014.

musov papir socialnega partnerstva. Obveznost obračunavanja članarine so z zakonom uredili naprimer v Italiji in na Hrvaškem. Prepričan sem, da mora ta spor rešiti država, saj je z zakonom GZS zagotovila obvezno članstvo in obvezno plačevanje članarine.

V zakon bo verjetno vnešeno določilo, da je delodajalec na zahtevo ministrstva za delo dolžan posredovati podatek o številu članov sindikata. To je za nas sprejemljivo, drugi sindikati pa temu nasprotujejo.

F. K.

S pogovora z ministrom za zdravje Dušanom Kebrom

Slovenci smo približno zadovoljni z zdravstvom

Minister za zdravje dr. Dušan Keber se je prejšnji petek z vodstvom ZSSS in sindikatov dejavnosti pogovarjal o aktualnih problemih zdravstvenega varstva. Sindikalisti so še posebej izpostavili potrebo po ohranitvi pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in racionalizaciji stroškov. Kritični so bili do naraščajočih stroškov zdravstvene blagajne, neracionalnosti in slabe organizacije, sistema naročanja, predragih zdravil, plačevanja prispevkov, čakalnih dob, neprijaznosti zdravnikov in drugega osebja ... Minister, ki je na pogovor prišel zaradi želje po neposredni komunikaciji s sindikalnim vodstvom, je med drugim pojasnil, da stroški zdravstvene zavarovalnice naraščajo zaradi uporabe novih in boljših zdravil. Obe strani bosta dialog o vseh odprtih vprašanih zdravstvenega zavarovanja nadaljevali.

Iz ministrovega uvoda in odgovorov na vprašanja in mnenja sindikalistov povzemamo:

Ministrstvo za zdravstvo se je preimenovalo v ministrstvo za zdravje zlasti zaradi tega, ker je njegova naloga skrbeti za zdravje ljudi. Prej je ministrstvo skrbelo zlasti za to, da so izvajalci zdravstvenega varstva prejemali plače in vse drugo za svojo dejavnost. Ministrstvo za zdravje pa mora gledati zlasti na to, kaj državljani potrebujejo. Zaradi tega se je smiselno vprašati, ali na Gorenjskem potrebujejo dve porodničnici. Ministrstvo za zdravje je med najmanjšimi v državi, saj je v njem le 70 zaposlenih, v kmetijskem jih je dvakrat več. Ministrstvo vodi politiko na področju zdravstva, ki jo zdravstvena zavarovalnica dolžna izvajati.

Raven skrbi za zdravje ni odvisna le od količine denarja

Naša država porabi za zdravstveno zavarovanje 7,6 odstotka bruto domačega proizvoda. Manj, približno pet odstotkov, porabita Portugalska in Grčija, večina primerljivih držav porabi od sedem do devet odstotkov, precej več pa ZDA – kar 14 odstotkov. Raven zdravstvenega varstva in zadovoljstvo prebivalcev z njim pa nista odvisna od tega, koliko denarja dajejo zanj. Čeprav dajejo ZDA, Kuba in Slovenija različno količino in delež denarja, je zdravstveno zavarovanje v teh državah na približno enaki ravni. Približno 1000 bolnikov, ki potrebujejo dializo, stane našo državo letno deset milijard tolarjev.

Zdravstveno varstvo pomaga zlasti ljudem v zadnjih letih življenja. Američani so izračunali, da za starejše od 65 let porabijo 80 odstotkov denarja, namenjena zdravstvu. Največ denarja gre tako za tiste, ki tako in tako umrejo.

Stroški zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji so se ob nespremenjeni višini prispevka povečevali tudi zaradi sprememb v starostni sestavi prebivalstva. Mlajših od 18 let je kar 60.000 manj kot pred desetletjem, starejših nad 65 let pa bistveno več, sedaj jih je 270.000. Vsak starejši stane zavarovalnico petkrat več kot povprečen državljan. Je pa zdravstvo že kaj privarčevalo in za enak obseg sredstev naredilo več. Uvedba davka na dodano vrednost je stroške zdravstvenega zavarovanja povečala za deset milijard tolarjev. Na ministrstvu za zdravje mislijo, da bi bila stopnja tega davka lahko nižja, saj so se tako odlo-



Dušan Keber: "En zdravnik ministrstvo iztiri za cel teden."

čili še v nekaterih evropskih državah. Vendar bi morebitno zmanjšanje tega davka država morala nadomestiti z nekim drugim virom. Nepobranih prispevkov za zdravstveno zavarovanje je za dva odstotka, vendar na davčnem uradu pravijo, da statistično gledano to ni veliko.

Nova in boljša zdravila so veliko dražja

Ni res, da se zdravila dražijo, drži pa, da prihajajo nova in boljša zdravila, ki so v začetku tudi petkrat dražja od starih. Za eno od zdravil, ki ga bolj ali manj potrebujemo vsi državljani, gre sedaj dve milijardi, za novo pa bo treba odšteti kar pet milijard več. S pravilnikom o cenah zdravil je zavarovalnica nekaj prihranila, še večji prihranek bo omogočilo nadaljevanje pravilnika. V njem bodo med drugim referenčne cene zdravil. Če bo zdravnik predpisal dražje zdravilo, naj bi to krala policia prostovoljnega zavarovanja. Nadstandardne storitve bodo krite iz prostovoljnega zavarovanja ali iz žepa uporabnika.

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje smo pred leti uvedli zelo zvito, saj iz njega deloma doplačujemo stroške za skoraj vse zdravstvene storitve. Če bi prostovoljno zavarovanje velja-

lo za paket storitev, bi bilo bolj pregledno. Št. ritev prostovoljnega zavarovanja z enotno premijo izničuje načelo solidarnosti, ki je temelj zavarovalništva. Dobro plačani z lahkoto plačajo policio prostovoljnega zavarovanja, za slabo plačane pa je ta policia velik strošek. Iz prostovoljnega zavarovanja bi bilo dobro kaj izločiti in ga narediti privlačnega tistim, ki želijo plačevati nadstandardne storitve.

Zdravstvena zavarovalnica bo letos prvič poslovala z izgubo. Denarja bo naprimer zmanjkalo za zdravila, saj je v načrtu zavarovalnice predvideno le 2,5 odstotka več kot lani. Številni izvajalci pa so kar pogosto poslovali z izgubo, vendar se je ta pometala pod preprogo. Rezultat tega je 80-odstotno iztrošena oprema zdravstvenih ustanov.

Lažje kot dokazati, da je človek zdrav, mu je dati nekaj dni bolniške

Čeprav so nekatere investicije že odobrene, denarja zanje ni dovolj. Minister Kopač ima kar prav, ko pravi, da ni dovolj denarja za izpolnitev z zakonom sprejetih državnih obveznosti.

Tudi pri predlogu za skrajšanje časa, ko obolenemu delavcu boleznino plačuje delodajalec, gre za prelivanje iz enega v drug žep. Vendar lahko zdravniki le deloma vplivajo na dolžino bolniške, bolj lahko vplivajo delodajalci. Lažje kot dokazati, da je človek zdrav, mu je dati nekaj dni bolniške. Okolje, v katerem človek živi in dela, lažje ugotovi resnico. Mogoče bi delodajalci lahko stimulirali tiste, ki nimajo bolniške odsotnosti. Ministrstvo bo zaradi tega nasprotovalo zmanjšanju obveznosti delodajalcev pri plačevanju boleznin.

Ministrstvo nima pregleda o zdravnikih, ki delajo manj, kot je napisano na njihovih vratih. Ambulante letno obiše 16 milijonov oseb in nihče jih ne sprašuje o zadovoljstvu ali nezadovoljstvu. Slovenci smo približno zadovoljni s svojim zdravstvom, čeprav dajejo zanj v Nemčiji trikrat, v ZDA pa petkrat več na glavo prebivalstva kot mi. Z več denarja se zadovoljstvo z zdravstvom ne bo povečevalo, ampak zmanjševalo. Ljudje smo pač vedno bolj zahtevni in nagnjeni k temu, da si zapolnimo slabo obravnavo. Zdravniki opravijo na dan po 40 do 50 pregledov in imajo tako za posameznika povprečno le toliko časa, da mu napišejo recept. Kritik na zdravnike je premalo, še posebej takšnih z imenom in priimkom, anonimnih je kar dovolj. V zdravstvu velja geslo, da se vse vrti okoli pacienta. Zdravniki v povprečju delajo več kot pred leti. Medicina daje tudi nove ponudbe.

Boljša bi bila glavarina

Napaka je v tem, da so zdravniki plačani po številu pregledov. Boljše bi bilo, če bi zdravniki, ki skrbi denimo za 2000 ljudi, dali na razpolago določeno vsoto denarja (nekakšno glavarino) in bi sam odločal, kako bo denar najbolje učinkovito porabil. Se pa na zdravstvo vsi spoznamo, saj je vsem na očeh in bi zato skoraj vsi znali povedati, kako bi njegov položaj lahko boljše uredili. En zdravnik lahko s svojo napako ministrstvo iztiri za cel teden. V bolj organiziranih državah zdravniki obolelim za gripo svetujejo, naj ostanejo doma, da ne bodo okužili še drugih. Pri nas pa zdravniki najraje zahtevajo, naj iz ene družine pride v ambulantno vseh pet obolelih, saj bodo tako opravili pet pregledov.

Odnos zdravnikov do ljudi ni nič boljši ali slabši kot odnos drugih javnih uslužbencev. Odnos je

Seminar EKS o ekonomsko odvisnih delavcih

Kako zaščititi samozaposlene delavce

Evropska konfederacija sindikatov (EKS) je prejšnji teden v Rimu organizirala seminar o ekonomsko odvisnih delavcih. Namenjen je bil pripravi podlag za direktivo, ki naj bi uredila področje zaščite teh delavcev. Razprava je pokazala, da bodo imeli socialni partnerji precejšnje težave pri opredelitvi ekonomsko odvisnih delavcev.

Večina je pod izrazom ekonomsko odvisen delavec razumela samozaposlenega delavca, ki dela samo za enega delodajalca, nekateri pa so opozorili, da lahko opravlja delo tudi za več delodajalcev hkrati. Nekateri tudi menijo, da je samozaposleni delavec hkrati delodajalec. Obveljalo je stališče, da postane samozaposleni delavec delodajalec takrat, ko zaposli najmanj še enega delavca. V takšnem primeru seveda ne more računati na zaščito sindikata. Samozaposleni delavci so praktično v vseh industrijskih panogah in tudi v javnem sektorju.

Razmišljanje Evropske konfederacije sindikatov, da je treba samozaposlene delavce zaščititi, temelji na velikih spremembah, ki so se v Evropi zgodile na področju novih oblik zaposlovanja, predvsem v Španiji, Franciji, Italiji, v nordijskih državah in na Nizozemskem. Zaradi poklicne kariere ali pa zaradi tega, ker jim takšen način zaposlitve bolj ustreza, se veliko delavcev odloči za samozaposlitev. Vse več pa je tudi delodajalcev, ki delavce prisilijo, da se samozaposlijo, saj zanje plačujejo nižje prispevke za socialno varnost in so zato bolj konkurenčni.

V Italiji se večja število zaposlenih za določen čas, kar dva milijona ljudi je ekonomsko odvisnih od enega delodajalca. V starosti od 26 do 30 let se kar 50 odstotkov ljudi odloči za samozaposlitev zaradi poklicne izbire, 33 odstotkov pa zaradi potrebe. Bolj izobraženi se odločijo za samozaposlitev zlasti zaradi poklicne izbire. Prispevki delodajalcev za redno zaposlene znašajo 33 odstotkov, za samozaposlene pa le 13 odstotkov. Sindikati so dosegli, da se bo višina prispevka delodajalcev za samozaposlene do leta 2014 dvignila na 19 odstotkov.

Tudi v Španiji število samozaposlenih delavcev hitro raste. Med šoferji tovornjakov

je na primer le tretjina normalno zaposlenih, dve tretjini pa samozaposlenih. Povprečno je vseh samozaposlenih že 14 odstotkov. Podobno je tudi v nordijskih državah (na Finskem se veliko ljudi odloča za delno samozaposlitev: pol leta so redno zaposleni v podjetju, pol leta pa samozaposleni) ter v Veliki Britaniji, kjer število samozaposlenih narašča predvsem v informatiki in telekomunikacijah. V Parizu na primer je med samozaposlenimi veliko voznikov taksijev, ki najamejo taksi za mesec ali več, konec meseca pa plačajo najemnino.

Zelo pomembno je, kako je zakoni o delu in drugi zakoni opredeljujejo zaposlene delavce. Opredelitev mora biti dovolj široka, da je vanjo mogoče vključiti tudi samozaposlene. Na Nizozemskem so zavzeli zelo pragmatično stališče: kdor ni zaposlen, je samozaposlen. Največja nizozemska sindikalna centrala FNV je dosegla, da samozaposlenim ni treba dokazovati, da so tudi delavci (zaposleni), ampak so zahtevali od delodajalcev, da naj jim dokažejo, da to niso. Predstavnica danskih sindikatov je menila, da je treba pravice samozaposlenih urediti s kolektivnimi pogodbami. Zaradi kolektivnih pogodb so delodajalci začeli razmišljati, da so samozaposleni delavci zanje zelo dragi, in na ta način zavrli samozaposlovanje.

Po mnenju predstavnika Mednarodne konfederacije svobodnih sindikatov ni problem, kako zaščititi samozaposlenih urediti v konvencijah in priporočilih, ampak kako jo uresničevati. V Evropi bi jo zaradi njenega močnega socialnega partnerstva lahko uresničevali, v večini držav na drugih celinah pa zelo težko. Če v lastni državi ni možnosti, da bi status in pravice samozaposlenih uredili v nacionalni delovnopравни zakonodaji, potem nima smisla to urediti v konvencijah in pripo-

ročilih, saj jih ni mogoče prenesti v nacionalno zakonodajo.

Predstavnik Evropske komisije je menil, da bi lahko bil okvir za direktivo o ureditvi pravic samozaposlenih zgrajen na delovnem času, zdravju in varnosti pri delu, enakih možnostih in izobraževanju. Ukrepi v evropski direktivi o zdravju in varnosti pri delu se pri samozaposlenih delavcih ne izvajajo. V slabem položaju so zlasti zaradi nevarnosti pri delu (vozniki taksijev, tovornjakov, sevanje pri delu z računalnikom, itd.). V EU pripravljajo direktivo o škodljivosti azbesta, v njej pa piše, da če si zaposlen, si glede azbesta zaščiten, če pa si samozaposlen, pa ne.

Namestnik generalnega sekretarja EKS Jean Lapeyre je ob zaključku dejal, da se sindikati soočamo z novimi oblikami organizacije dela in novimi oblikami organiziranosti delavcev. Sindikati morajo na to reagirati, zlasti zaradi pomanjkljive zakonodaje o ekonomsko odvisnih delavcih. Po njegovem bi morali določiti, kateri so tisti zakoni (finančni, davčni, socialni, delovnopравни itd.), kjer je treba uskladiti določbe oziroma jih popraviti, da bi bil jasnejše opredeljen status teh delavcev.

Morali bi opredeliti politiko vključevanja teh delavcev v sindikate, izpeljati politiko podaljševanja pravic in obveznosti na samozaposlene delavce (zdravje in varnost pri delu, socialno varstvo). Pri pripravljanju direktive bi morali uporabiti enak pristop kot pri direktivi o zaposlovanju za določen čas – izhajati iz enakih možnosti.

Evropska konfederacija sindikatov bo za pravo direktivo in za pogajanja zbrala vse informacije in študije na tem področju. Izvršni odbor EKS bo o tem opravil še politično razpravo. EKS bo Evropsko komisijo zaprosila, naj ustanovi strokovni odbor, ki se bo ukvarjal s temi vprašanji. EKS bo organizirala še konferenco socialnih partnerjev na to temo. Ustanovljena bo tudi delovna skupina EKS za to področje, vanjo bodo povabili tudi sindikate iz dveh ali treh kandidat, tudi Slovenijo.

Pavle Vrhovc

SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI

Vse kar mora vedeti Slovenec – jutrišnji državljan EU

Kakšna je skupna kmetijska politika Evropske unije?

Odgovor: Cilji skupne kmetijske politike EU so: višja produktivnost kmetijstva, primeren standard kmetov, stabilni trgi, zanesljiva preskrba in ustrezne cene za potrošnike. Maja 1992 je ministrski svet EU sprejel reformo te politike. Reforma temelji na konkurenčnih cenah ter neposredni pomoči kmetom, ki so pomoči potrebni. Cilj reforme je zmanjšanje presežkov in omilitev bega mladih s podeželja ter zaščita okolja. Za to politiko namenja EU 44,5 odstotka svojega proračuna. Toda tudi vse industrijske države so morale uvesti razvojne pomoči za svoje kmetijstvo, da bi to lahko dosegalo drugim gospodarskim panogam primerljive dohodke.

Vir: publikacija Urada vlade za informiranje



SLOVENIJA
Doma v Evropi

povezan s splošno kulturo v družbi. Prigovarjanje zdravnikom, naj bodo bolj točni ali vestni, ne bo zaleglo. Na ministrstvu načrtujejo smiselne nadzorne mehanizme. Narobe je postavljeno tudi financiranje bolnišnic, kjer se plačuje ležalni dan. Zaradi tega so v bolnišnicah ljudje predolgo, v porodnišnicah naj bi ženske ležale le po en dan. Nesposobnih direktorjev zdravstvenih zavodov je verjetno precej, vendar je za njihovo zamenjavo treba najti boljše kadre, ki pa so zelo dragi in tudi primanjkuje jih.

Obveščanje državljanov o njihovih pravicah iz zdravstvenega zavarovanja je dolžnost zavarovalnice, ne zdravstvenih zavodov. Zdravstvene ustanove naj bi dajale le strokovne informacije.

Franček Kavčič



Iz matičnega podjetja Prevoz sta nastali hčerinski družbi z omejeno odgovornostjo, in sicer Avtoprevoz in Prodajno servisni center, ki ima še odvisno podjetje Avtocvet. Avtoprevoz se ukvarja s prevozom blaga po cestah. Prodajno servisni center je Revozov koncesionar in se ukvarja s servisiranjem in tehničnimi pregledi. Avtocvet prodaja Škodina vozila. Zaposlenih je okoli 200 delavcev, med njimi skoraj dve tretjini v avtoprevozništvu. O delu sindikata v Avtoprevozu Tolmin smo se pogovarjali s predsednikom Edijem Lužnikom in članico izvršilnega odbora sindikata Klemento Luketa.

Kako je organiziran sindikat?

Lužnik: V Avtoprevozu sta dva sindikata, sindikat cestnega prometa in sindikat prometa in zvez v okviru ZSSS. Zaposleni v prodajno servisnem centru in v Avtocvetu pa so člani sindikata prometa in zvez. V zadnjem času sindikat cestnega prometa ne deluje tako kot prej in izgublja članstvo. Zadnji dve leti tudi ni imel pravega vodstva in ga zato uprava ne šteje več za reprezentativni sindikat. Pogovarja in dogovarja se zato samo z našim sindikatом.

Čeprav je bila večina zaposlenih v Avtoprevozu, se pravi v cestnotransportni dejavnosti, včlanjenih v konkurenčni sindikat, se mi do tega sindikata nismo sovražno vedli. Celo nasprotno, zadnji dve leti zapored je sindikat prometa in zvez šel za poroka podjetju, da je lahko najelo posojilo pri Delavski hranilnici, za izplačilo regresa delavcem v Avtoprevozu. V servisu in trgovini pa so imeli lastna sredstva.



Klementa Luketa: V izvršilnem odboru sindikata imamo delavce, ki so blizu virom informacij, in take, ki zmorejo upravi zastavljati prava vprašanja in ji predlagati prave rešitve.

V sodelovanju s sindikatom je upravljanje lažje

Izkušnje prepričale upravo tolminskega podjetja Avtoprevoz o koristnosti tvornih odnosov

Poudariti pa moram, da sta nam pri tem in pri drugih sindikalnih vprašanjih z nasveti veliko pomagala sekretarka republiškega odbora sindikata prometa in zvez Cvetka Gliha in strokovni sodelavec Brane Mišič. Za resnično dobro sodelovanje ju moram pohvaliti. Pomagala sta nam tudi pri oblikovanju aktov, dogovora o delovanju sindikata v podjetju, pri kolektivni pogodbi.

Alli se v Avtoprevozu ravnete po različnih kolektivnih pogodbah dejavnosti, saj imate tri dejavnosti, avtoprevozništvu, servis in trgovino?

Luketa: Položaj pri kolektivnih pogodbah je bil res malce zapleten, in pri razpletanju vozla nam je pomagala tudi Cvetka Gliha. V Avtoprevozu uporabljamo kolektivno pogodbo prevoza blaga v cestnem prometu, njen normativni del uporabljamo neposredno, tarifno prilogo pa smo prilagodili razmeram v podjetju. Prodajno servisni center in Avtocvet pa izplačujeta plače po kolektivni pogodbi za trgovino in drobno gospodarstvo.

Kolikšne so vaše plače?

Lužnik: Zadnja leta naše plače v Prodajno servisnem centru in Avtocvetu za več kot deset odstotkov presegajo raven kolektivnih pogodb.

Plače imamo redne, regres je bil izplačan v celoti februarja, v takrat veljavni višini, na katere se ne plačujejo dajatve. Konec decembra pa bomo tako kot lani v tako imenovani božičnici dobili še tisti del regresa, ki bi nam pripadel po novem izračunu višine regresa.

Položaj avtoprevoznikov na trgu je čedalje bolj težaven, konkurenca je vse hujša. Poleg tega ima Avtoprevoz v Tolminu dokaj slabo prometno lego, odmaknjen je od glavnih naročnikov in od glavnih prometnic.

Lepo bi bilo, če bi decembra dobili preostali del regresa in še pošteno božičnico!

Lužnik: Tega pa ne moremo, in v sindikatu niti ne razmišljamo o tem, ko vidimo, s kakšnimi naporji se držimo na trgu. Smo realisti in ne zahtevamo nemogočega. Za nas je pomembno, da ima čimveč ljudi delo in zaposlitev. Dolej denimo uprava še nikoli ni določala presežkov delavcev, vedno se je posluževala naravnega odliva. S tem načinom zmanjševanja števila zaposlenih bomo kmalu imeli optimalno število zaposlenih; pravzaprav nam šoferjev že primanjkuje.

Koliko zaposlenih je včlanjenih v sindikat prometa in zvez?

Luketa: V Avtoprevozu je zaposlenih 130 delavcev, v naš sindikat pa jih je včlanjenih 82. V obeh hčerinskih firmah so člani našega sindikata



Edi Lužnik: Uprava je spoznala, da ima sindikat dovolj znanja, da ji lahko uspešno parira, in da ji zato sodelovanje s sindikatom olajšuje vodenje podjetja. Tako se direktor na nas pogosto obrača v vprašanji, kako uresničevati za delavce pomembne predpise.

praktično vsi zaposleni, tako da imamo okoli 130 članov od 200 zaposlenih.

Večina zaposlenih v cestnem prometu je bila pred leti včlanjena v sindikat cestnih prevoznikov, potem pa so ljudje počasi uvideli, kateri sindikat je pravi. Stari šoferji počasi odhajajo v pokoj, novi pa se raje kot v sindikat avtoprevoznikov vključujejo v našega. Vanj je prestopilo tudi precej članov sindikata avtoprevoznikov.

Z upravo imate kar dobre odnose, če prav razumemo.

Lužnik: Imamo. Ni šikaniranja in pogosto nas povprašajo za mnenje v zadevah, ki so važne za delavce. Ko je prihajal v veljavo novi zakon o varstvu in zdravju pri delu, je uprava z nami pri uvajanju določil zakona tesno sodelovala.

Uprava je ugotovila, da brez sindikata težje vodi podjetje. Spoznala je, da ima sindikat dovolj znanja, da ji lahko uspešno parira in da zato sodelovanje s sindikatom olajšuje upravljanje podjetja.

Kot primer uspešnega pariranja upravi in od-

Kdaj bo delavki manjkalo pet let do upokojitve?

Lučka Böhmler je na ministrstvo za delo poslala tole vprašanje: Kdaj bo imela delavka pet let zavarovalne dobe do upokojitve. Zaradi pokojninske reforme se ji namreč za upokožitev potrebna zavarovalna doba postopoma zvišuje. Če je letos polna pokojninska doba 35 let in ima delavka 30 let zavarovalne dobe, to še ne pomeni, da je zaščiten pred uvrstitvijo na seznam presežnih delavcev. Čez pet let polna doba ne bo več 35 let, ampak 36 let in tri mesece. Iz ministrstva je prejela odgovor, ki ga je pripravila Marta Kolar, odpisali pa državni sekretarki Nataša Belopavlovič in Staša Baloh Plahutnik.

Odgovor: Drugi odstavek 36. d člena zakona o delovnih razmerjih določa varstvo pred prenehanjem delovnega razmerja v primeru trajnega prenehanja potreb po delavcih zaradi nujnih operativnih razlogov pri delodajalcu za starejše delavke in delavce (za moške 55 let, za ženske pa 50 let), ki jim do izpolnitve pogojev za upokožitev manjka manj kot pet let zavarovalne dobe. Tem delavcem lahko delovno razmerje preneha le, če se jim dokupi zavarovalna doba, če jim je denarno nadomestilo iz naslova brezposelnosti zagotovljeno do upokožitve, ali z njihovim soglasjem pravica do ustrezne odpravnine.

Navedena določba je jasna, saj določa varstvo starejših delavk in delavcev, ki se čez pet let lahko dejansko upokožijo. Pogoji za upokožitev, kot jih določa zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, so določljivi. Menimo, da je treba pri vključevanju delavk v va-

rovano kategorijo starejših delavcev (ti ne morejo postati presežni) in jim do upokožitve manjka manj kot pet let zavarovalne dobe, upoštevati dolžino zavarovalne dobe do možne dejanske starostne upokožitve in upoštevati tudi prehodno obdobje, določeno s 1. odstavkom

PRAVNA SVETOVALKA



Lučka Böhmler, svetovalka predsedstva ZSSS

Predčasna upokožitev je možna

Vprašanje: Delavec je bil 31. 12. 1999 na zavodu za zaposlovanje prijavljen kot brezposelna oseba. Star je bil 53,5 leta in imel 36,5 leta pokojninske dobe. Kdaj in kako se bo smel upokožiti?

Odgovor: Delavec izpolnjuje kriterije iz prehodnega 396. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/1999, 72/2000 in 124/2000): na dan 31. 12. 1999 je imel pravico do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti, starejši je bil od 53 let in imel

398. člena ZPIZ. Opozoriti je treba tudi na ureditev v zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki določa pravice iz naslova brezposelnosti. Po njem sta pravici do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in pravica do denarne pomoči vezani na pogoj, da zavarovancu do izpolnitve pogojev za upokožitev manjkajo največ tri leta. Za pridobitev teh pravic pa se upoštevajo izpolnjevanje pogojev po izračunu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije, iz katerega je razvidno, da se bo zavarovanka ali zavarovanec čez določeno obdobje lahko dejansko upokožila. **F. K.**

je več kot 30 let pokojninske dobe. Zato se bo smel 17. 5. 2004 na svoj 58. rojstni dan predčasno upokožiti po predpisih, ki so veljali do konca leta 1999. Po tolmačenju ministrstva za delo pa bo to pravico smel izkoristiti le, če se pred tem res ne bo znova zaposlil.

Predčasna upokožitev pomeni, da se bo delavec smel na 58. rojstni dan upokožiti, čeprav še nima »polne« pokojninske dobe 40 let. Moški brez »polne« pokojninske dobe morajo sicer na starostno pokojnino počakati do 63. rojstnega dneva. Toda če ne bo prekinil vplačevanja prispevkov za obvezno pokojninsko zavarovanje (lahko tudi v obliki prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko zavarovanje), je seveda verjetno, da bo do svojega 58. rojstnega dneva zbral že 40 let pokojninske dobe in se bo zato lahko takrat upokožil starostno. Starostna pokojnina pa je seveda odmerjena višje kot predčasna.

ličnega sodelovanja med vodstvom sindikata podjetja ter republiškim odborom sindikata prometa in zvez navajam naslednji dogodek. Uprava je predlagala, naj bi preko sindikata organizirali vzajemno pomoč za šoferje. Gre za pomoč v primeru daljše odsotnosti zaradi bolezni, ker so nadomestila plač v takem primeru zelo nizka. Šoferji imajo veliko dodatkov k plači, ki se ne upoštevajo pri izračunu boleznine.

Vodstvo republiškega odbora sindikata prometa in zvez nam je sodelovanje odsvetovalo. Prvič, sindikat nima dovolj sredstev za kaj takega, in drugič, če bi jo organiziral sindikat, ne bi bilo prav, da bi jo izkoriščali tudi nečlani sindikata. Poleg tega smo ugotovili, da so bili v bolniški največkrat nečlani ali celo člani drugega sindikata.

Cvetka Gliha nam je pomagala z nasvetom tudi pri nekem novem šoferju, ki mu prejšnji delodajalec dve leti ni izplačal regresa. Takšno sodelovanje je krasno, saj dobiš strokovni nasvet takoj, ko ga potrebuješ. In to brezplačno.

Sindikat pa pomaga šoferjem na drug način. Če šofer na poti zaide v težave z denarjem, mu priskočimo na pomoč. Nedavno so enega okradli v Italiji. Sindikat mu je takoj nakazal 20.000 tolarjev pomoči, ki jo je kasneje vrnil.

Sindikat tako priskoči na pomoč namesto podjetja ali zato, ker je tako pomoč hitrejša, kot če gre skozi papirnate mline podjetja?

Lužnik: Ja, takoj daš pomoč v denarju za ne-

kaj dni, ko pa šofer dobi denar od firme, ga sindikatu vrne. Tako uporabljamo denar, ki nam pripada od članarine. Z ozimnico se ne ukvarjamo več.

Kako hitro pridete do direktorja, kadar se želite pogovoriti o kakšni zadevi?

Lužnik: Glede tega nikoli ni težav. Direktor Radovan Taljat je glede tega zelo odprt človek. Celó on nas vprašuje, kako uporabiti kakšno zakonsko določilo.

Luketa: V najhujših časih za Avtoprevoz so bili v vodstvu sindikata ljudje, ki so se dobro spoznali na stvari in znali zastavljati prava vprašanja, pa tudi dati pravi nasvet. Tako je direktor spoznal vrednost sodelovanja s sindikatom.

Ali je dobil kakšno dobro lekcijo, ko je želel izpeljati kakšen ukrep po bližnjici, pa ste mu to preprečili?

Lužnik: Do takšnega spora še ni prišlo, saj smo doslej vedno znali namene usmeriti v pravo smer, tako da do zaostritve odnosov še ni prišlo.

Luketa: Naša prednost je bila, da sem bila svoj čas računovodja in zato član kolegija, kjer sem dobila informacije iz prve roke. Tako sem lahko vse zamisli uprave predebatirala z izvršilnim odborom sindikata in ta je lahko takoj krenil v akcijo, če nam katera od teh namer ni ustrezala.

Lužnik: V izvršilnem odboru je težko imeti šoferje, ker so stalno na poti. So pa v njem namesto njih ljudje, ki delajo pri upravi in so bližju virom informacij.

Ali je sindikat tako kot podjetje organiziran po dejavnostih?

Lužnik: V bistvu imamo enoten sindikat.

Kako kaj družbeni standard?

Počitniške zmogljivosti še iz prejšnjega sistema smo ohranili v Fiesi, v Novigradu pa ne. Sindikalnih iger pa se ne udeležujemo, saj nimamo takšnih izrazito športno usmerjenih delavcev. Se pa srečujemo zaposleni v prometu in zvezah Posočja.

S čim se sindikat v Avtoprevozu ta trenutek najbolj vneta ukvarja?

Lužnik: Če grem čisto po vrsti, z vzajemnim skladom za šoferje, ki morajo biti dlje časa v bolniški. Ukvarjamo se tudi z novo plačno politiko, ki naj bi zlasti pri šoferjih uredila razmere. Vprašanje pa je, koliko načrtovanih popravkov prenese masa za plače.

Ali se v podjetju kaj pogovarjate o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju?

Lužnik: Sindikat je dal upravi pobudo, vendar daleč nismo prišli. Pogovori so zastali ob nejasnostih glede davčnih olajšav in državne jamstva za vložena sredstva. Veličnega zanimanja med zaposlenimi, zlasti med šoferji, pa tudi ni bilo in je vse skupaj zaspalo. Imamo precej starejših delavcev, ki jih dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje ne zanima; zlasti ko slišijo, da bi podjetje vplačalo samo 3000 tolarjev premije.

B. R.

Odmevi na 2. konferenco industrijskih sindikatov v Celju

Skupaj bomo močnejši!

Konferenca industrijskih sindikatov v Celju, na kateri so predstavniki sindikatov SKEI, Sinles, KŽI, Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti, KNG, Stupis in SDE podpisali protokol o medsebojnem sodelovanju in skupnem delovanju, močno odmeva med člani ter zaupniki in funkcionarji v vseh industrijskih sindikatih. Kako ocenjujejo celjsko konferenco in njene sklepe, smo vprašali zaupnike in funkcionarje SKEI. Še zlasti nas je zanimalo, kako vidijo ekonomski in socialni položaj delavcev v industriji in kako ocenjujejo možnosti za uspešen skupni nastop vseh industrijskih sindikatov za višje plače in boljši ekonomski položaj industrijskih delavcev.

Jože Korpar,
SKEI Inexa Štore:

V Sloveniji je industrijski delavec ponižan!

Konferenca v Celju je med delavce v industriji vnesla optimizem in upanje, da bomo industrijski sindikati v boju za delavske pravice uspešnejši. Škoda je, da mediji, zlasti elektronski, konferenci niso posvetili dovolj pozornosti. Nenavadno je, da so skoraj prezrli srečanje, na kateri so se vsi industrijski sindikati v Sloveniji dogovorili za medsebojno sodelovanje in skupno delovanje. To postavlja pod vprašaj tudi avtonomnost posameznih medijev. Zelo sem bil razočaran tudi zaradi tega, ker vlada na konferenco ni poslala niti enega predstavnika. To dokazuje, kakšen je njen odnos do delavcev v industriji in do industrije nasploh.



Industrijski delavec je danes v Sloveniji ponižan! Temu bomo morali industrijski sindikati z enotno akcijo narediti konec!

Sindikalisti smo bili doslej preveč mirni in premalo odločni.

Josip Humeč,
SKEI W&G:

To je bilo tisto pravo

Protokol o sodelovanju in skupnem delovanju industrijskih sindikatov je zelo pozitivno odmeval med delavci. To je tisto, na kar smo že dolgo čakali. Industrijski delavci lahko samo s skupnim bojem dosežemo spremembo svojega gmotnega položaja, ki je ta čas zelo slab. Delavci v proizvodnji to že dalj časa vemo, zdaj so to doumeli tudi naši sindikalni voditelji. Zelo pomembno pa je, da bodo sklepe, ki jih bodo industrijski sindikati sprejemali na svoji koordinaciji, tudi vsi dosledno uresničevali. To je pogoj za uspešnost skupnega boja.

Že šest do sedem let opozarjam, da smo v SKEI preveč mirni in premalo odločni. Danes imamo že mnogo manj članov kot pred desetletjem, saj je v naši panogi propadlo izredno veliko podjetij. Zdaj lahko dosežemo premike le s skupno akcijo vseh industrijskih sindikatov in vseh delavcev v industriji, saj noben sindikat sam za kaj takega nima dovolj članstva.

Celo predsednik Združenja delodajalcev Slovenije Jože Stanič nam je v Celju očital, da smo premalo glasni in da z našimi zahtevami merimo prenizko. V sindikatih, tudi v našem, smo se doslej preveč ukvarjali sami s seboj, premalo pa s tem, kako bi s skupnimi močmi spremenili ekonomski položaj in-



dustrijskih delavcev. Upam, da bo posledje drugače, saj se status industrijskih delavcev v družbi mora spremeniti, sicer bo naše gospodarstvo doživelo katastrofo. Zdaj namreč vsakdo, če le more, zbeži iz industrije. Zato v industriji že primanjkuje varilcev, ključavničarjev, strojnikov, strugarjev in še bi lahko našteval. Slovenija zaradi tega že nekaj časa industrijske delavce uvaža. Mnogi med njimi delajo v Sloveniji na črno, inšpekcijske službe in drugi organi pa pred tem namerno zatiskajo oči. V enem od slovenskih kovinskih podjetij, kjer dela 800 delavcev, jih kar 500 dela na črno, pa tega ne opazi nihče od pristojnih. Rešitev za ta problem je samo v izboljšanju položaja industrijskih delavcev. Samo tako bodo v industriji ostajali tudi domači delavci.

Anton Motoh,
SKEI Celje:

Konferenca v Celju je prišla ob pravem času

Konferenca industrijskih sindikatov v Celju je prišla ob pravem

času, saj gmotni in socialni položaj delavcev v industriji terja nujne spremembe. Protokol o medse-



Dušan Posedi,
SKEI Slovenske železarne –
lokacija Ravne:

Izhodiščne plače so za petdeset odstotkov prenizke

bojnem sodelovanju in skupnem delovanju industrijskih sindikatov je dobra osnova za skupen nastop in za skupno borbo vseh delavcev v industriji. Če bomo enotni, bomo močni! Samo s skupno akcijo lahko izboljšamo pogoje dela v industriji ter ekonomski položaj delavcev.

Protokol o medsebojnem sodelovanju in skupnem delovanju industrijskih sindikatov ocenjujem zelo pozitivno, saj bomo industrijski delavci nekaj dosegli samo, če bomo enotni. Sicer ne bo nič! Samo če bomo enotni, bomo dovolj močni.

Torišče naše bitke morajo biti izhodiščne plače. V naši panogi so izhodiščne plače po moji presoji vsaj za 50 odstotkov prenizke. Industrijski sindikati ne bi smeli pristati na to, da bi bila katera koli plača v industriji nižja od 90.000 tolarjev bruto.

V Celju smo po dolgem času prvič nastopili enotno. Zdaj se moramo poenotiti še v tem, kako in kje začeti. Sam mislim, da bi morali začeti pogajanja z delodajalci o tarifnem delu kolektivnih pogodb. Če bomo pri tem dosegli zastavljene cilje, lahko v normativnem delu tudi malce popustimo. Pri

pogajanjih moramo izhajati iz tega, da so plače industrijskih delavcev v državah Evropske unije v naši okolici trikrat večje. Mi takšnih plač seveda ne moremo izboriti čez noč, naš cilj pa mora biti, da bi postopno dosegli raven plač industrijskih delavcev v Evropski uniji.

Vinko Banovšek, SKEI Celje:
Delo industrijskih delavcev je podcenjeno

Žalostno je, da nas in naša prizadevanja ignorira vlada, kar se je lepo pokazalo na konferenci v Celju, ki se je kljub povabilu ni udeležil noben predstavnik vlade. Čeprav ne podcenjujem dela nobenega delavca – tudi tistih v



upravi ne sem prepričan, da je delo industrijskih delavcev v Sloveniji zelo podcenjeno. To moramo industrijski sindikati s skupno akcijo spremeniti. Če so vsi podpisali memorandum o medsebojnem sodelovanju in skupnem delovanju industrijskih sindikatov brez fige v žepu, uspeh ne more izostati. Zato sem optimist!

Željko Dobrijevič,
SKEI Valji Štore:

Za položaj industrijskih delavcev po vzoru Evrope

V sindikatih se moramo boriti, da bo ekonomski položaj industrijskih delavcev primerljiv s položajem delavcev v državah Evropske unije. To, da so v borbi za boljši



položaj delavcev stopti skupaj vsi industrijski sindikati, se mi zdi zelo dobro in sem optimist. Upam in verjamem, da bodo industrijski sindikati s skupnimi močmi položaj delavcev uspeli izboljšati in da bodo razmere v naši industriji postale primerljive s tistimi v razvitih državah Evrope.

Branko Medik,
SKEI Mariborske livarne in
Podravja:

Enotni tudi pri delu in borbi za delavske pravice

Konferenca v Celju je bila pet minut pred dvanajsto, saj so razmere v industriji kritične. Ekonom

ski položaj delavcev je izjemno slab, številna industrijska podjetja imajo velike razvojne probleme, ker Slovenija nima ustrezne razvojne strategije na področju industrije.



Mnogo industrijskih delavcev je na eksistenčnem minimumu, zato postajajo nerazpoloženi in nervozni. Industrijski sindikati moramo zato hitro ukrepati, sicer se nam slabo piše, saj se lahko delavci odvrnejo od nas.

Skupen nastop industrijskih sindikatov pozdravljam, saj sem prepričan, da bomo poslej močnejši. S skupnimi močmi bomo lahko več dosegli, vendar moramo biti složni in enotni tudi pri delu in borbi za delavske pravice.

**Vojko Kocman,
SKEI Valji Štore:**

**Delavci, ki ustvarjajo
novo vrednost, so
premalo plačani**

Valjarji, jeklarji, strugarji in drugi delavci v industriji, ki ustvarjajo novo vrednost, so v razvitih državah dobro plačani, pri nas pa izredno slabo. Nasploh se mi zdi, da smo industrijski delavci v Sloveniji zastavljeni skupaj z industrijo. To se ne kaže samo v kuvertah ob plačilnih dnevih, temveč tudi na mnogih drugih področjih. Samo pogledajte, kako malo pozornosti so mediji posvetili konferenci v Celju, čeprav industrija ustvari okoli 80 odstotkov slovenskega izvoza.

S konferenco smo vsi industrijski sindikati dokazali, da imamo pred očmi delavske interese in da vsi skupaj delamo za to, da bi šlo delavcem bolje.

**Drago Horjak,
SKEI Koroška:**

**Borbo za višje plače v
industriji bo treba
radikalizirati**

Industrijski delavci so danes plačani za okoli 30 odstotkov slabše kot delavci v upravi in javnih službah. To ni slabo samo za delavce v industriji, temveč tudi za razvoj industrije. Pri prizadevanjih za izboljšanje položaja delavcev smo se v sindikatih preveč obojavljali. Zdaj, ko smo se povezali, moramo sindikati radikalizirati borbo za uvelja-

vitev svojih zahtev. Za začetek moramo doseči povečanje izhodiščnih plač od prvega do četrtega tarifnega razreda. Šele ko bomo pri tem uspeli in se bodo plače delavcev povečale, bo smiselno nadaljevati pogajanja o normativnem delu kolektivnih pogodb. Vsekakor pa je treba plače po kolektivni pogodbi izboljšati. Na Koroškem imamo 27 kovinskih podjetij, 90 odstotkov njihovih direktorjev je reklo, da bo pri izplačilu plač spoštovalo tisto, kar bo pisalo v Uradnem listu.



Ker so delodajalci prekinili pogajanja, bomo v sindikatih morali storiti nekaj odločnih korakov. Na Koroškem smo za generalno stavko. Vendar ne za takšno, da bi morali ustaviti delo vsi delavci, temveč za takšno kakršno je pred leti izvedel IG Metal v Nemčiji, ko so ustavili samo nekaj vitalnih obratov in na ta način paralizirali vso industrijo.

Glede sodelovanja med industrijskimi sindikati sem optimist, zdi se mi, da je končno prevladalo spoznanje, da samo skupaj nekaj pomenimo.

**Drago Gajzer,
SKEI-Sindikati družbe Tam:**

**Korenite spremembe so
nujne**

S sklepi celjske konference smo v podjetjih na lokaciji nekdanjega Tama seznanili širok krog sindikalnih zaupnikov in članov SKEI. Na ta način se spopadamo z apatijo, s katero se srečujemo zadnje čase: delavci, ki nimajo problemov, so tiho, tisti, ki jim gre slabo, pa so zagrenjeni. Žal je slednjih mnogo več.

V SKEI smo si že dalj časa prizadevali, da bi industrijski sindikati nastopali skupaj, saj smo skupaj močnejši. Če bomo močnejši, se bomo lažje pogajali o izboljššanju položaja industrijskih delavcev, ki je danes zelo slab. Problem je tudi v tem, da so danes različni socialni transferji oziroma prejemki samo nekoliko nižji od plač, ki jih industrijski delavci prejemajo za živo delo. Zato delavci v industriji niso motivirani za delo. To seveda ne pomeni, da je treba znižati socialne prejemke, pač pa je nujno v industriji temeljito povečati plače.



Tomaž Kšela

Sindikalna lista

Oktober 2001

Gospodarske dejavnosti
(temelj je SKP
za gospodarstvo)
SIT

Javni sektor*
(nekdanje
negospodarstvo)
SIT

Prvi del

1. Dnevnice

– cela dnevnic		
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.156,00
– polovična dnevnic		
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.077,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.447,00

2. Kilometrini (od 3. 4. 2001 dalje)	52,83	52,83
(od 18. 4. 2001 dalje)	55,23	55,23
(od 3. 5. 2001 dalje)	56,97	56,97
(od 15. 5. 2001 dalje)	58,44	58,44
(od 12. 6. 2001 dalje)	55,41	55,41
(od 27. 6. 2001 dalje)	53,67	53,67
(od 1. 7. 2001 dalje)	51,72	51,72
(od 10. 7. 2001 dalje)	51,66	51,66
(od 18. 9. 2001 dalje)	53,97	53,97
(od 2. 10. 2001 dalje)	51,15	51,15

3. Ločeno življenje*	83.998,00	60.671,00
-----------------------------	-----------	-----------

4. Prenočišče – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec

5. Regres za prehrano (od 1. 7. 2001)		
– po SKPGD (na delovni dan)	645,00	645,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade

– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	63.181,00	51.005,00
– za 20 let	94.772,00	76.507,00
– za 30 let	126.362,00	102.009,00

2. Odpravnina ob upokojitvi	419.992,00	630.348,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje		oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje

3. Solidarnostne pomoči*

– po SKPD – ob smrti delavca	125.998,00	102.009,00
– ob smrti v ožji družini	62.768,00	–

4. Minimalna plača (od 1. 8. 2001)	92.186,00	92.186,00
---	-----------	-----------

5. Zajemčena plača (od 1. 8. 2001)	46.319,00	46.319,00
---	-----------	-----------

6. Regres za letni dopust

– najmanj	117.298,00	117.298,00
– ali največ	147.372,00	
(70 % povprečne slovenske plače)		

* 1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).
2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.



Sindikat
KZI Slovenije

Kolektivna pogodba dejavnosti izide v posebni brošuri

Sindikat delavcev kmetijstva in živilske industrije (Sindikata KŽI Slovenije) je pripravil brošuro, v kateri bo objavljena nova kolektivna pogodba dejavnosti s komentarjem. Brošuro, izšla bo v nakladi 1000 izvodov, bodo še v tem tednu prejeli vsi predsedniki sindikatov podjetij Sindikata KŽI. Na sedežu sindikata jo lahko naročijo tudi vsi sindikalni zaupniki in drugi.

Kot nam je povedal sekretar Jovo Labanac, bo Sindikat KŽI o uresničevanju kolektivne pogodbe organiziral posvete po vseh območnih organizacijah. Prvi, za Ljubljano in okolico, bo 24. oktobra.

Na posvetih bo poleg vodstva Sindikata KŽI Slovenije sodelovala tudi Katarina Lavrin Marenče, avtorica komentarja h kolektivni pogodbi. Odgovarjala bo na vsa vprašanja v zvezi z uresničevanjem nove kolektivne pogodbe.

Udeleženci posvetov bodo prejeli tudi posebne vprašalnike o uveljavljanju kolektivne pogodbe v svojem okolju.

F. K.



Ko reče sindikat zaposlenih pri ZSSS: »Gremo na izlet,« vemo že vnaprej, da bo še tako majhen avtobus prevelik. Vemo pa tudi, kdo bo na njem sedel.

Na Bavarskem in v Zgornji Avstriji je bilo lepo in koristno. Očarljivost Münchna v prekrasnem vremenu, napornost Oktoberfesta, norosti Ludvika II. in poetičnost Salzburga smo spoznali v slabih dveh dneh. Pa naj še kdo reče, da nismo »kobilje odporni«.

Na fotografiji je naša skupina pred fontano na otoku gospodov na jezeru Chiemsee, kjer smo si ogledali tudi grad Ludvika II.

Foto: Čiba

Konferenca sindikatov Pošte Slovenije kritična do zadrževanja cen poštne storitve

Konferenca sindikatov Pošte Slovenije je prejšnji četrtek obravnavala problematiko plač in informacijo o rezultatih poslovanja v letošnjem letu. Na seji je sodeloval tudi generalni direktor Pošte Slovenije mag. Alfonz Podgorelec s sodelavci.

Člani konference so ugotovili, da so poslovni rezultati skladni s planskimi predvidevanji. Za sindikat je nerazumljivo, da se cene poštne storitve, ki so pod neposredno kontrolo države, ne usklajujejo s potrebno dinamiko. Zaradi tega so kljub povečanemu obsegu dela na monopolnih storitvah poslovni rezultati še vedno negativni. Če bi se cene poštne storitve, ki jih regulira država, vsaj približale ravni cen v sosednjih državah, bi bili rezultati poslovanja pozitivni. Zadrževanje cen poštne storitve v primerjavi z drugimi cenami, ki so tudi regulirane, omejuje uresničevanje nekaterih za delavce nujnih ukrepov (naprimer dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, izboljšanje plač).

Udeleženci konference so se dogovorili, da je treba začeti priprave za sprejem nove kolektivne pogodbe, ki bo nadomestila tisto iz leta 1991, sprejeto za bivše PTT podjetje Slovenije.

B. M.



Letošnjih športnih iger Sindikata delavcev trgovine Slovenije se je udeležila tudi močna ekipa, v kateri so bili zaposleni iz podjetij Koroška trgovina, Nama Ravne in Nama Slovenj Gradec. V močni konkurenci so osvojili kar štiri pokale in tri medalje in tako dokazali, da so uspešni tudi kot športniki. Na dnevu trgovcev je Franc Juteršek prejel zlatega Merkurja, najvišje priznanje Sindikata delavcev trgovine Slovenije. Uspešne športnike in nosilca odličja je prejšnji teden sprejel Lojze Raško, sekretar območne organizacije ZSSS za Koroško. Udeleženci so se dogovorili, da bodo prihodnje leto na igre poslali še večjo ekipo in skušali še izboljšati dosežke.

Dogovor o prenosu računov sindikatov na Delavsko hranilnico

Na prvem jesenskem srečanju s predsedniki sindikatov družb in zavodov prejšnji petek je vodstvo območne organizacije ZSSS Domžale predstavilo ureditev prenosov računov sindikatov z Agencije za plačilni promet na Delavsko hranilnico. Pripravilo je tudi operativni načrt prenosa računov na Delavsko hranilnico. Za sindikate podjetij in zavodov je dobro, da prenos računa opravijo čim prej, saj bodo dobili več strokovne pomoči.

Območna organizacija ZSSS Domžale je svoj račun že prenesla na Delavsko hranilnico. Odločitev za prenos računa na Delavsko hranilnico je vodstvo sprejelo na podlagi ugotovitve, da so storitve hranilnice najcenejše, da vodenja računa ne zaračunavajo,

- da z višjo, 2-odstotno obrestno mero obrestujejo sredstva na vpogled,
- da skrbijo za donosnost presežkov sredstev na računu,
- da omogočajo ugodne limite na računu,
- da imajo člani pravico do 0,5-odstotne točke nižje obrestne mere pri kreditih,
- da je poslovanje z gotovino možno s hranilno knjižico, z dvigom ali z dostavo gotovine,
- da je mogoče tudi sodobno in varno elektronsko poslovanje DHnet.

Za prenos računa na Delavsko hranilnico se je vodstvo območne organizacije odločilo, ker je med prvimi v hranilnico naložila ustanovitveni kapital in podprla idejo, da sindikati usta-

novijo svojo finančno ustanovo. Udeleženci sveta so se strinjali z ugotovitvijo, da začnejo priprave za prenos iz APP in da je Delavska hranilnica najbolj ustrezna institucija za opravljanje plačilnega prometa za sindikate. Pogoji za uspešno izveden prenos računov in nadaljnje nemoteno poslovanje sindikatov je, da vodstva sindikatov prisluhnejo navodilom v zvezi z izvajanjem transakcij na poslovnem računu in se držijo navodil. Območna organizacija bo po operativnem načrtu vodila aktivnosti za odpiranje transakcijskih računov sindikatov podjetij in zavodov z domžalskega območja.

Območna organizacija ZSSS Domžale bo sindikatom podjetij oz. zavodov, ki plačilnega prometa ne bi zmogli ali želeli opravljati sami, omogočila opravljanje transakcijskih storitev na se-
dežu območne organizacije.

Justi Arnuš

Sindikati podjetja Induplati Jarše zahteva izpolnjevanje pravic delavcev

Razmere v družbi Induplati Jarše že zelo dolgo niso več takšne, kot bi si delavci želeli. Škripnje na vseh koncih, problemi so vse večji in delavci vsak mesec trepetajo, ali delo in plača bosta ali ne. V teh razmerah je izvršni odbor na seji prejšnji teden direktorici Viktoriji Vehovec poslal te zahteve:

1. Od marca letos prejemamo delavci plače, ki so nižje, kot jih določa kolektivna pogodba dejavnosti. Vodstvo podjetja naj zato zagotovi izplačilo plač v skladu s kolektivno pogodbo. Tako bo prispevalo k večji zavzetosti delavcev za doseganje boljših poslovnih rezultatov družbe.

2. Ker uprava družbe obvešča sindikat in delavce le občasno in le ustno, sindikat ne more kakovostno obravnavati problemov. Sindikat zato zahteva, naj mu uprava do naslednje seje izvršnega odbora predloži pisno informacijo o stanju in ukrepih za izboljšanje poslovanja družbe.

3. V začetku septembra je uprava družbe zagotavljala, da v podjetju Induplati ni trajnih presežkov delavcev. Da tudi delavke, razporejene na izobraževanje v Tosamo, niso trajni presežki. Uprava družbe sindikata ni obvestila, da delavkam »izobraževanja« v Tosami niso podaljšali.

Delavke se kljub temu niso vrnile na delo v Induplati, ampak so po neuradnih govoricah doma na čakanju na delo. Uprava naj zato sindikat obvesti, kakšen je status zaposlenih, poslanih na izobraževanje v Tosamo.

Ker se v podjetju in tudi izven njega veliko govori o trajnih presežkih, naj uprava sindikatu posreduje tudi pisno informacijo, kolikšno število zaposlenih predvideva razvojni načrt podjetja.

4. Podjetje Induplati ne vplačuje prispevkov zavarovalne dobe s povečanjem za šest delavk.

Te delavke se zato ne bodo mogle upokojiti v bližnji prihodnosti. Uprava naj takoj plača prispevke za te delavke.

5. Plače za september naj bodo izplačane najkasneje do 29. oktobra.
6. Stroške za prevoz na delo in z dela ter za malico za avgust in september je treba izplačati do 19. oktobra.
7. Neizplačan regres za letni dopust naj bo izplačan v treh obrokih: 30 odstotkov v oktobru, 20 odstotkov v novembru, 20 odstotkov v decembru.

Trem delavkam, ki so odšle v pokoj, naj uprava izplača odpravnine do 24. decembra. Obvestilo o izplačilu naj pošlje tudi prizadetim delavkam.

8. Uprava družbe naj do naslednje seje sindikat obvesti o roku izplačila jubilejne nagrade delavcem, ki so pogoje izpolnili v lanskem in letošnjem letu.
9. Naslednja seja izvršnega odbora sindikata bo 18. oktobra ob 11. uri.

Justi Arnuš

DAN ODPRTIH VRAT



Zveza
Svobodnih
Sindikatoev
Slovenije

Območna organizacija Domžale

Vse, ki vas zanima in bi se radi bolj podrobno seznanili s pogodbo o delu, obračunom plače in z dejavnostjo sindikata

VABIMO

v soboto, 20. oktobra 2001 od 9. do 12. ure
na Dan odprtih vrat na sedežu Območne organizacije ZSSS Domžale, Ljubljanska 70/1.

Strokovni delavci bodo odgovarjali na vaša vprašanja glede sklenitve delovnega razmerja in plač. Vodstvo pa vam bo predstavilo delo Območne organizacije in dejavnost panožnih sindikatov.

PRIJAZNO VABLJENI

Tiskovna konferenca SKEI – Sindikata družbe Tam

SKEI v Tamu na braniku delavskih pravic

Konec prejšnjega tedna je predsednik SKEI-Sindikata družbe Tam Drago Gajzer sklical tiskovno konferenco, na katero je povabil predstavnike vseh osrednjih medijskih hiš v Sloveniji. Na vabilo je zapisal, da želi vodstvo SKEI v Tamu javnost seznaniti s svojimi pogledi na dogajanja v Tamu, ki se nekolikantno razlikujejo od zadnje čase predstavljenih v javnosti.

Na tiskovni konferenci je Gajzer s sodelavci zares predstavil razmere v podjetjih na lokaciji nekdanjega Tama tudi s tiste strani, ki je v javnosti manj znana.

Na lokaciji nekdanjega Tama posluje danes 96 podjetij, v katerih je okoli 2500 zaposlenih. SKEI ima svoje podružnice samo v večjih podjetjih, v katerih je zaposlenih okoli 1500 delavcev in je od teh nekaj več kot 1100 včlanjenih v SKEI. V drugih in manjših podjetjih imajo svoje podružnice ali člane tudi nekateri drugi sindikati, ki delujejo v okviru ZSSS.

Po Gajzerjevih besedah v večini podjetij, kjer ima svoje podružnice SKEI, delodajalci ne spoštujejo dosledno delavskih pravic.

Tako denimo delavci podjetja Bis-Mark, ki je šlo v začetku septembra v stečaj, šest mesecev pred uvedbo stečajnega postopka niso dobili plač. Sindikat je o kršenju delavskih pravic pravočasno obvestil inšpekcijo dela, vendar pa leta po Gajzerjevih besedah ni dovolj hitro ukrepala, zato je agonija delavcev trajala nerazumno dolgo. Tudi drugi državni organi niso reagirali na opozorila, da podjetje, ki je bilo v stoodstotni tuji lasti, krši zakonodajo. Zdaj bo SKEI za svoje člane vložil terjatve v stečajnem postopku. Ven-

dar pa sindikalisti nimajo veliko upanja, da bodo terjatve iz stečajne mase lahko v celoti poplačane. Zato že nestrpno čakajo na poročilo stečajne upraviteljice, iz katerega bo razvidno, kakšna bo stečajna masa.

Z resnimi težavami se srečujejo tudi delavci v podjetju Prosecurity. Gre za bivše podjetje MPP-STP, ki ga je Slovenska razvojna družba po Gajzerjevih besedah prodala neodgovornemu lastniku, ta pa naprej podjetju Sintal. V začetku januarja je sindikat z novim di-



Vodstvo SKEI v Tamu je na tiskovni konferenci opozorilo, da v številnih podjetjih na lokaciji nekdanjega Tama kršijo delavske pravice.

rektorjem podpisal socialni sporazum, ki pa ga delodajalska stran ne spoštuje. Delavci prejmejo plače z zamikom, ki niso dogovorjeni. Mnogi so tudi neustrezno nameščeni. Vodstvo podjetja ni spoštovalo dogovora o izplačilu regresa, 34 delavcev zamaženo čaka na izplačilo jubilejnih nagrad, vodstvo podjetja pa se kar naprej izgovarja na stare dolgove in na to, da ni denarja. Vse to po Gajzerjevih besedah kaže na nekorekten odnos lastnika do delavcev.

Največ zaposlenih je v novem podjetju Poslovni sistem Cimos Tam – avtomobilska industrija. V njem dela 660 delavcev, ki so bili prezaposleni iz MPP Livarne in MPP Gonil. Na začetku leta so delavce seznanili, da bo Slovenska razvojna družba s premoženjem MPP Livarne in MPP Gonil dokapitalizirala Cimos. Zato naj bi upravljanje obeh podjetij vzel v svoje roke Cimos. Dejansko pa ustrezna pogodba o tem ni bila podpisana, zato je bil Cimos prisiljen ustanoviti novo podjetje Cimos Tam-AI, v katero so prezaposlili delavce. Delavci so morali odpovedati delovno razmerje v podjetjih MPP Livarna in MPP Gonila, nato pa so jih z novo pogodbo o delu zaposlili v novem podjetju. Pri tem so sicer delavcem priznali nekatere pravice, ki so jih imeli, ne pa vseh. Vodstvo novega podjetja vztraja

tudi pri internih aktih, ki veljajo v Cimosovem sistemu, čeprav sindikat nanje ni dal soglasja. Hkrati pa podjetje s SKEI doslej ni bilo pripravljeno skleniti podjetniške kolektivne pogodbe. Gajzer je zavrnil tudi ocene, ki so prišle iz vodstva novega Cimosovega podjetja, češ da se SKEI v Tamu bori za socializem in da je zaradi stare Tamove kolektivne pogodbe prišlo do propada poslovnega sistema Tam. »Kdo je kriv za propad Tama, javnost že ve, zagotovo pa to niso delavci,« je dejal Gajzer. »Nam je vseeno, kako kdo kvalificira naša prizadevanja, vemo pa, da je slabo, če delavcu vzamejo iz žepa 10.000 tolarjev. Zato se pri plačah zavzemamo za rešitve, ki so znane iz razvitega sveta. Res pa je, da sistem fiksnih plač menedžerjev kljub slabim poslovnim rezultatom bolj spominja na socializem kot zahteve SKEI za sklenitev podjetniške kolektivne pogodbe.« Gajzer je opozoril, da bodo delavci ob izplačilu septembrskih plač nejevoljni, saj bodo nižje kot doslej, ker bodo izplačane že po Cimosovem sistemu.

Gajzer je zavrnil tudi očitke o vlogi SKEI v Tamu, ki prihajajo iz menedžerskih krogov. SKEI je dosegel, da so bile delavske terjatve v stečajnem postopku poplačane. Tega ne bi mogel doseči, če v Tamu ne bi sklenili podjetniške kolektivne pogodbe. Za poplačilo delavskih terjatev je šlo 5,5 milijarde stečajne mase, kar znaša na delavca povprečno 800.000 tolarjev. To po Gajzerjevih besedah za menedžerje ni velik znesek, delavci pa so bili s poplačilom svojih terjatev v stečajnem postopku nadvse zadovoljni.

Gajzer je opozoril tudi na red in disciplino, ki veljata v zreškem Uniorju, ki je kupil podjetje MPP Tehnološka oprema. Če denimo delavec zamudi pol minute, mu odbijejo od plače celo red in disciplino, vendar na obeh straneh.

MPP Inženiring je po prezaposlitvi delavcev v Unior šel v stečaj, štirje presežni delavci pa še vedno niso dobili odpravnine.

Še najmanj problemov ima ta čas okoli 160 delavcev nove Tovarne vozil Maribor, ki so že začeli seliti stroje v novo oziroma prenovljeno dvorano za proizvodnjo avtobusov, tovornjakov in traktorjev. Sicer pa so v SKEI v Tamu zadržani, ko je treba odgovarjati na vprašanja o uspešnosti novega projekta. Zdi se, da niso zelo optimistično razpoloženi, pesimizma pa ne bi radi širili.

Gajzer je opozoril na še nekatere težave, s katerimi se srečujejo delavci v podjetjih na lokaciji nekdanjega Tama. Napovedal je, da se bo SKEI boril za uveljavitev novega plačnega sistema, o katerem so spregovorili že na konferenci industrijskih sindikatov v okviru ZSSS v Celju. Žal pa delodajalci oziroma Gospodarska zbornica Slovenije z novim plačnim sistemom ne soglašajo, prav tako pa ni pripravljena na socialni dialog. SKEI pa bo vztrajal pri zahtevah, ki so jih vsi industrijski sindikati skupno oblikovali v Celju.

NAJ SE VE ...

Opozorilni znaki so znaki, ki opozarjajo na tveganje ali nevarnost. So trikotne oblike. So črn piktogram (slika) na rumeni podlagi s črno obrobo. Rumena barva mora zavzemati najmanj 50 odstotkov površine znaka. Opozarjajo na vnetljive, eksplozivne, strupene, korozivne in radioaktivne snovi. Opozarjajo tudi na viseča bremena, industrijska vozila, nevarnost udara elektrike, laser, sevanja, magnetna polja, biološke nevarnosti, nevarnost padca, nizke temperature ipd.

Vir: Pravilnik o varnostnih znakih (Uradni list RS, št. 89, 4. 11. 1999)

Peto državno prvenstvo SKEI v malem nogometu

Tokrat so bili najboljši Celjani

V Univerzitetnem športnem centru Leona Štuklja v Mariboru je bilo minulo soboto peto državno prvenstvo SKEI v malem nogometu. Sodelovale so najboljše ekipe trinajstih območnih organizacij SKEI.

Udeleženci prvenstva so bili dobro razpoloženi, saj so se zanj očitno vsi temeljito pripravili. To so dokazovali tudi lepi dresi in trenirke, ki so jih imele domala vse dvanajstčlanske ekipe.

Tekmovalce in navijače je najprej pozdravil predsednik organizacijskega odbora in predsednik območne organizacije SKEI v Podravju Branko Medik. Mariborski župan Boris Sovič je kovinarjem nogometašem zaželel prijetno počutje. Povedal je tudi, da se v zadnjem času krivulja uspešnosti mariborskega gospodarstva postopno vzpenja, število brezposelnih pa zmanjšuje. Po kratkem kulturnem programu, v katerem so nastopili mladi plesalci in plesalke plesne šole Apolonij, je prvenstvo odprl predsednik SKEI Slovenije Albert Vodovnik.

Prijavljene ekipe so se najprej pomerile v štirih skupinah. Izven konkurence je sodelo-



vala tudi ekipa SKEI mladi. Po predtekmovanju sta bili še polfinalni in finalna tekma. Tekmovanje je potekalo po pravilih Nogometne zveze Slovenije, sodili so registrirani sodniki.

Čeprav so bile tekme zelo športne, je bilo tudi nekaj vroče krvi, še posebej ob zapisniških mizah. Prvenstvo je pokazalo, da člani SKEI znajo igrati nogomet.

Prvenstvo je odlično organizirala območna organizacija SKEI Podravja na čelu z Brankom Medikom in Edijem Ozimičem. Po končanem prvenstvu so se udeleženci zbrali še na družabnem srečanju, na katerem so razglasili rezultate.

Na prvenstvu so bili najboljši Celjani, ki so v finalu premagali Velenjčane. Domačinom je v polfinalu spodrsnilo in so bili le tretji. Če bi zmagali, bi prehodni pokal prešel v njihov trajno last.

Vrstni red: 1. Celje, 2. Velenje, 3. Podravje, 4. Ljubljana in okolica, 5. Zasavje, 6. Ptuj, 7. Koroška, 8. Gorenjska, 9. Dolenjska in Bela krajina, 10. Kras-Notranjska in Obala, 11. Posavje, 12. Posočje, 13. Pomurje.

T. K.

Pri malem nogometu jih lahko človek tudi pošteno skupi. To je spoznal tudi vratar ekipe Dolenjske in Bele krajine Jože Juntez.



Na prvenstvu je sodelovala tudi ekipa SKEI - mladi, ki je nastopala izven konkurence.



Ob sodniški mizi je včasih v žaru tekmovanja prišlo tudi do vročih razprav, ki pa niso pokvarile tovariškega razpoloženja.



Tekmovanje je potekalo v športnem in prijateljskem vzdušju.



Prvo mesto je osvojila ekipa, ki je zastopala območno organizacijo SKEI v Celju.

Humoreska

»Ali kdo kaj potrebuje iz tujine?« je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi povprašal rezkar Vili. »Jutri greva z ženo po nakupih v Avstrijo. Če kdo kaj nujno potrebuje, naj mi samo pravočasno pove.«

»Zakaj pa gresta po nakupih v Avstrijo?« se je začudil mizar Tone. »Saj v naših trgovinah ni več tahi, kot je bilo pred petnajstimi leti, ko človek ni mogel kupiti kave, banan, pralnega praška in še marsičesa drugega ne. Danes dobiš v naših trgovinah vse, kar ti poželi srce, samo denar moraš imeti.«

»Saj ravno za denar gre,« je odvrnil Vili. »V naših trgovinah človek zares dobi, kar potrebuje, samo vse je drago kot žafran.«

»Pa menda ja ne boš rekel, da je v Avstriji kaj ceneje,« se je vključil v pogovor strugar Lojze. »Dandanes je tako in tako vseeno, ali kupuješ v Avstriji ali Sloveniji, saj so povsod enake trgovine: od Interspara in Bamaxa do Turbo Schucha in Kästner Öhlerja.«

»Dragi Lojze, tokrat pa se pošteno motiš,« je povzdignil glas Vili. »Pred dnevi je eden od slovenskih dnevnikov naredil primerjalno analizo, koliko stane košarica življenjskih potrebščin v Avstriji in koliko v Sloveniji. Na žalost ti moram povedati, da je mesečni nakup hrane, pijače, oblačil in obutve v Avstriji natančno za tretjino cenejši kot pri nas. Zato midva z ženo hodiva po nakupih v Avstrijo.«

»Ah, Vili, bejži, no, bejži!« je zamahnil z roko Lojze. »Nakup v Avstriji te pride ceneje, če ne računaš zraven bencina, porabljenega časa, parkirnin in drugih stroškov!«

»Vili, pazi, da se ti ne zgodi tako, kot se je prejšnji mesec primerilo mojemu sosedu,« se je v pogovor vključil tudi kurir Peter. »Ko je šel čez mejo po glasbeni stolp za sina, je pomotoma v Avstriji prevozil rdečo luč, pri čemer ga je zalotil avstrijski policaj. Za prekršek je plačal tako visoko kazen, da bi si lahko pri nas kupil tri glasbene stolpe!«

»Tvoj sosed je sam kriv, da je plačal prekršek!« je dejal Vili. »Če bodo avstrijski policisti zaradi prekrška poskušali ustaviti mene, bom dal samo nogo na gas in jim pobegnili čez mejo na varno.«

»No, in kaj misliš, da boš s tem pridobil?« je povprašal skladiščnik Rudi, ki je dotlej pogovor samo spremljal. »Ali misliš, da ti policaji iz Avstrije, Nemčije, Italije, Francije in drugih evropskih držav nič več ne morejo, če jim pobegneš v Slovenijo? Ej, Vili, kje pa ti živiš?«

»Pa menda ja ne boš rekel, da bodo avstrijski policaji prileteli za mano čez mejo v Slovenijo,« se je zarežal Vili. »Ali misliš, da bi jim naši cariniki in policisti to dovolili?«

»Vili, vidim, da še nisi seznanjen s tem, da so Slovenijo kot prvo državo kandidatko za sprejem v Evropsko unijo že vključili v skupno evropsko policijo, ki jo ima Evropska unija – Europol,« je dejal Rudi in Viliju požugal s prstom. »Odslej bodo naši policaji preko Europola izmenjali informacije s policijami v vseh državah Evropske unije. Če ga boš kaj pokronal v tujini, bodo to takoj izvedeli naši policisti in ti seveda izstavili tudi – račun!«

»Presneta reč!« je nejevoljno zarobantil Vili. »Ali vam nisem že pred nekaj leti rekel, da se bo informatika tako razvila, da se človek na vsem svetu ne bo mogel več nikamor skriti pred njo. Če bo šlo tako naprej, bodo kmalu policisti vsakemu dojenčku vgradili za uho čip in kamero, nato pa bo računalnik vse življenje kontroliral, kaj dela in kaj počne.«

»Ah, Vili, ne razburjaj se!« se je zarežal Rudi. »Tebe in mene bi lahko policaji vse življenje snemali, pa ne bi mogli ugotoviti nič hujšega, kakor da sva ženi včasih poskušala skočiti čez plot, pa še za to nisva nikoli zbrala dovolj poguma. Raje pomisli, kaj izmenjavaj informacij med evropskimi policijami pomeni za nekatere druge v naši tovarni.«

»Za koga, denimo?« je povprašal Vili.

»Za koga, za koga?« se je razburila kuharica Špela. »Denimo za našega komercialnega direktorja. Saj vsi vemo, da v tujini prejema visoke podkupnine samo zato, da nato naše proizvode tujim partnerjem prodaja pod ceno. Zdaj bo podatke o tem dobila tudi naša policija, saj so vsi evropski policaji enotno napovedali boj korupciji.«

»Joj, potem bodo prišli tudi direktorja našega hčerinskega podjetja na Dunaju, ki je goljufal podjetje, ki ga je vodil,« se je zahihital Tone.

»Vodstvo podjetja tega doslej ni prekrivalo samo delavcem in javnosti, temveč tudi organom pregona. Zagotovo je tudi njim kaj padlo v žep. Zdaj pa bo naša policija dobila podatke o tem od svojih kolegov v Avstriji. To bo še hec!«

»Še večji hec bo, ko bodo policisti iz Nemčije sporočili, kako se je na obisku v našem prijateljskem mestu na Bavarskem obnašala gospodarsko-politična delegacija iz naše občine,« se je zahihitala Sonja iz računovodstva. Iz zaupnih virov sem slišala, da so si zadnji dan obiska za občinski denar privoščili takšno veselico, da so razbili pol restavracije. Zdaj bo račun prišel za njimi!«

»Ha, ha, ha,« se je zakrohotal Lojze. »Potem bo tudi za našim tehničnim direktorjem, s katerim sva bila zadnjič skupaj v Franciji, prišel račun – in to iz tiste hiše, ki se ji reče javna! Bomo videli, kako ga bo komentirala njegova žena!«

»Ej, prijatelji! V tej deželi bo zdaj, ko je naša policija začela sodelovati in izmenjavati podatke z evropskimi, postalo vroče še marsikateremu direktorju in politiku,« je dvignil glas Rudi. »Še zlasti tistim, ki so divje privatizirali podjetja in denar naložili v tujini, da bi ga tako oprali.«

»Meni se kar zdi, da bodo zdaj naši zaporci malce bolj polni, saj se zmikaviti in goljufi nimajo več kam skriti,« se je zasmejala Špela.

Kdo ve, kako dolgo bi še tako klepetali, če ne bi v menzo prisopihal direktor, otovorjen z velikim črnim kovčkom in potovalko.

»Direktor, ali zopet odhajate na službeno pot?« je zvedavo povprašala Špela.

»Ne, ne! Tokrat pa grem na dopust. Ta jesen je pri nas letos tako vroča!« je dejal direktor.

»Še bolj vroča pa lahko postane!« je pomenljivo dejala Špela.

»Da, da, saj ravno zato si bom privoščil malce oddiha!« je odvrnil direktor.

»Kam pa ste namenjeni?« smo povprašali vsi v en glas.

»Ah, letos sem se odločil za miren kotiček, kjer me ne bo mogel motiti in najti nihče,« je odvrnil direktor. »Na dopust grem v Afganistan!«

»Kaj, ali je to mogoče? Ali vas ni strah vojne, ki tam divja?«

»Majčkена vojna je prava malenkost proti težavam, ki mi grenijo življenje tukaj,« je zamišljeno dejal direktor in odvihral skozi vrata.

Praktikantka Suzana pa je dejala: »Kmalu se pred Evropolom ne bo mogel skriti več niti v Afganistanu.«

»Seveda. Z njeno pomočjo lahko narediš toliko blondik, kolikor hočeš.«

Zapor

»Imel sem veliko srečo, ker sem v zaporu prejel sedel samo pol kazni.«

»Kako to?«

»V zaporu sem bil pozimi, ko so meseci polovico krajši!«

Tehtna ugotovitev

Komandir naloži policistu, naj mu vsako jutro prinese v pisarno časopis.

Da mu ne bi bilo treba vsak dan hoditi v trgovino, policist kupi naenkrat kar pet časopisov za ves teden.

Na koncu tedna komandir reče: »Saj ni čudno, da vsi govorijo, kako smo policaji butasti: naš kolega Peter se je ta teden petkrat zaletel v isto drevo.«

Zaposlitev

Petinpetdesetletni moški vstopi in informativno pisarno zavoda za zaposlovanje in povpraša uslužbenko: »Ali imate kakšno redno zaposlitev zame?«

»Seveda! Za vas imamo na razpolago polno zaposlitev za štiri ure na dan, čaka vsa mesečna plača 500.000 tolarjev neto, vsak drugi mesec pa ste lahko na dopustu.«

»Ali se delate norca iz mene?«

»Mislim, da ste se vi, ko ste mi zastavili vprašanje, že bolj norčevali iz mene!«

Blagajnik

»Ali bi me lahko zaposlili kot blagajnika?«

»Na delovno mesto blagajnika bomo zaposlili nekoga, ki se zna zelo lepo obnašati, ker ima pri nas blagajnik veliko opraviti s strankami.«

»Joj, potem pa sem zares pravi za vas, saj so me zaradi lepega obnašanja predčasno izpustili!«

Pomota

»Fantje, ali ste pripeljali nazaj vseh deset pacientov, ki so po požaru pobegnili iz našega psihiatričnega zavoda,« je vprašal direktor strežnike.

»Gospod direktor, kako deset? Mi smo temeljito preiskali vse mesto in jih pripeljali nazaj dvajset!«

Trening

»Dobro jutro, gospod doktor! Prišel sem na kontrolo!«

»Lepo! Vidim, da že mnogo lepše kašljate!«

»Seveda, saj treniram že ves mesec!«

Kemija

»Ali se ti ne zdi, da je kemija od vseh ved najbolj koristna?«

Razpis seminarja

Spremembe in dopolnitve zakona o gospodarskih družbah in zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju

Seminar bo v torek, 13. novembra 2001, od 9.00 do 16.00 ure v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/1. Program priporočamo predsednikom in članom svetov delavcev, delavskim predstavnikom v nadzornih svetih ter sindikalnim zaupnikom v podjetjih in drugim sindikalistom. Pogoji za udeležbo je članstvo v enem od sindikatov dejavnosti, združenih v ZSSS.

PROGRAM:

- delitev in združitve kapitalskih družb;
• vodenje poslovnih knjig;
• priprava, sestava in sprejem letnega poročila;
• objava letnih poročil;
• uporaba dobička in kritje izgube;
• pristojnosti skupščine in nadzornega sveta delniške družbe;
• sestava nadzornih svetov;
• spremenjene naloge sveta delavcev;
• imuniteta članov sveta delavcev v primeru prevzema.

Strokovni izvajalec: Gregor Miklič, izvršni sekretar v ZSSS
Prijave za seminar pošljite na izpolnjeni prijavnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 5. novembra.
Cena seminarja je 8500 tolarjev (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki). Prijavnici je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije.
Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar, sklic na številko 37".
Odgovore na dodatna vprašanja dobite pri Vandi Rešeta, tel. 01/43 41 238 in pri Jožici Anžel, tel. 01/43 41 239, številka faksa 01/43 34 279 in 01/23 17 298.
Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

Razpis seminarja

Zagotovimo si varno starost

Seminar bo 6. novembra v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/1. Seminar priporočamo sindikalnim zaupnikom, predsednikom sindikatov podjetij in predsednikom svetov delavcev. Pogoji za udeležbo je članstvo v enem od sindikatov, združenih v ZSSS.

PROGRAM:

- Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje:
- individualno dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje;
- kolektivno dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje;
- oblike organiziranosti dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja;
- postopek in način sprejemanja odločitev pri delodajalcu o dodatnem prostovoljnem zavarovanju;
- pokojninski načrt dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja;
- kolektivna pogodba kot temeljni način urejanja pravic in obveznosti delodajalcev in delavcev pri dodatnem, prostovoljnem pokojninskem zavarovanju;
- pravice zavarovancev iz dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

Naloge sindikata:

- skupna odgovornost sindikata in delodajalca za vključitev zaposlenih v dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje;
- pravice sindikata na tem področju;
- priprava odločitev;
- postopek sprejema odločitve o vključitvi v dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje;

PRIJAVNICA za seminar Spremembe in dopolnitve ZGD in ZSDU
Ime in priimek:
Datum rojstva:
Izobrazba, stopnja izobrazbe:
Naslov doma:
Zaposlitev, naziv in naslov družbe:
- delovno mesto
Točen naziv in naslov plačnika:
Davčna številka plačnika:
Naziv sindikata dejavnosti, katerega član ste:
Sindikalni zaupnik: DA NE
Druge funkcije v sindikatu (navedite):
Član sveta delavcev: DA NE
Delavski predstavnik v nadzornem svetu: DA NE
Telefonska št.: doma: , v službi:
Žig in podpis odgovorne osebe:
V , dne

Opomba: Prosimo, da podatke izpolnite natančno in čitljivo, ker smo vam po zakonu o DDV dolžni izstaviti račun o plačilu kotizacije. Hvala za razumevanje.

- naloge delodajalca.
Strokovna izvajalca: Gregor Miklič, izvršni sekretar v ZSSS in Lučka Böhm, svetovalka v ZSSS
Prijave za seminar pošljite na izpolnjeni prijavnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 29. oktobra.
Kotizacija, ki vključuje tudi obsežno strokovno gradivo, znaša 9000 tolarjev. Prijavnici je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije.
Kotizacijo nakažite na ŽR Zveze svobodnih sindikatov Slovenije št. 50101-678-47511. Na virmanu pod namen nakazila pripišite »Seminar, sklic na številko 32.«
Odgovore na dodatna vprašanja dobite pri Vandi Rešeta, tel. 01/43 41 238 in pri Jožici Anžel, tel. 01/43 41 239, številka faksa: 01/43 34 279 ali 01/23 17 298.
Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS
Prijavnico smo objavili v 34 št. NDE.

Če ste spregledali!
Do 18. oktobra se še lahko prijavite na seminar ZSSS Letno poročilo - novosti, ki bo 25. oktobra v Domu sindikatov na Dalmatinovi 4 v Ljubljani. Razpis in prijavnico smo objavili v NDE št. 33, z dne 27. septembra. Na seminarju se boste seznanili s spremembami in dopolnitvami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na letno poročilo. Seminar je namenjen članom sindikalnih organov in vseh ravneh organiziranosti, delavskim predstavnikom in nadzornih svetih gospodarskih družb ter članom svetov delavcev.
Vljudno vabljeni.
Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

